

การศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด
A STUDY OF THE PARTICIPATION IN EDUCATIONAL MANAGEMENT OF
THE COMMITTEE OF BASIC EDUCATIONAL SCHOOL IN RAYONG,
CHANTHABURI AND TRAT PROVINCES

วิทยานิพนธ์

ของ

สุชดา แดงสุวรรณ

ปริญญาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สิงหาคม 2558

การศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด
A STUDY THE PARTICIPATION IN EDUCATIONAL MANAGEMENT OF
THE COMMITTEE OF BASIC EDUCATIONAL SCHOOL IN RAYONG,
CHANTHABURI AND TRAT PROVINCES

วิทยานิพนธ์
ของ
สุชดา แดงสุวรรณ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สิงหาคม 2558

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด

A Study of the Participation in Educational Management of the Committee of Basic Educational
School in Rayong, Chanthaburi and Trat Provinces

สุชดา แดงสุวรรณ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานสอบวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายดา ประเสริฐภักดิ์)

..... ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริย์มาส สุขกลี)

..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์)

..... กรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(ดร. ภูวคณ บัวบางพลู)

ได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์พอพันธ์ สุทธิวัฒนะ)

วันที่ 1 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2558

สุขตา แดงสุวรรณ. (2558). การศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริย์มาศ สุขกลี กศ.ด. (การบริหารการศึกษา) ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว)
กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำนวน 358 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.32-0.94 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) และตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการตรวจสอบความแตกต่างของเชฟเฟ (Scheffe)

ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา เมื่อพิจารณาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Suktar Dangsuwan. (2015). **A Study of the Participation in Educational Management of the Committee of Basic Educational School in Rayong, Chanthaburi and Trat Provinces.** Thesis M.Ed. (Educational Administration). Chanthaburi : Rambhai Barni Rajabhat University.

Thesis Advisors

Assistant Professor Sureemas Sukkasi Ed.D. (Educational Administration)	Chairman
Associate Professor Ampawan Prasertphak M.A. (Educational Psychology and Guidance)	Member

Abstract

The purposes of this research were to study and compare the participation of the educational management of the committees of Basic Educational School in Rayong, Chanthaburi and Trat Provinces. Classified by working experience and the school size. The samples consisted of 358 teachers in Rayong, Chanthaburi and Trat Provinces by random stratified proportionate. The instruments used to collect data was 5 – rating scale questionnaire with the discrimination between 0.32 to 0.94 and the reliability at 0.98. The statistic used to analyse were percentage, mean and standard deviation, t-test and One-way analysis of variance (One - way ANOVA) and check the difference of pair by Scheffe'.

The results showed that the 1) The participation in the school management of the committee in Rayong, Chanthaburi and Trat Provinces in overall was at the high level. 2) The comparing of the participation in the school management of the committee in Rayong, Chanthaburi and Trat Provinces were classified by working experience in overall was no statistically significant. 3) The comparison of the participation of the committee of Basic Educational School in Rayong, Chanthaburi and Trat provinces classified by the school size in overall was not statistically significant.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริย์มาศ สุขกสิ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และรองศาสตราจารย์ อัมพวัน ประเสริฐศักดิ์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบพระคุณ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ที่กรุณาให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี รวมทั้งบุคคลอื่นๆ ที่ได้ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

สุขตา แดงสุวรรณ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	9
สมมติฐานในการวิจัย	10
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา.....	11
ความหมายของการบริหารสถานศึกษา.....	11
หลักการบริหารสถานศึกษา.....	12
ทักษะการบริหารสถานศึกษา	14
ภารกิจการบริหารสถานศึกษา	16
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม.....	20
ความหมายของการมีส่วนร่วม	20
ความสำคัญของการมีส่วนร่วม	21
ลักษณะการมีส่วนร่วม.....	22
ขั้นตอนการมีส่วนร่วม.....	23
แนวคิดเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	25
ความสำคัญของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	25
องค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	26
บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	44
งานวิจัยต่างประเทศ.....	44
งานวิจัยในประเทศ	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	50
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	50
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	51
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	53
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	55
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	81
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	81
วิธีดำเนินการวิจัย.....	81
สรุปผลการวิจัย.....	83
อภิปรายผล	83
ข้อเสนอแนะ.....	86
บรรณานุกรม.....	87
ภาคผนวก.....	93
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	94
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	96
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	104
ภาคผนวก ง ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม.....	115
ภาคผนวก จ ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	124
ประวัติย่อผู้วิจัย	127

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....	51
2 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัด ระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามประสบการณ์ และขนาดของสถานศึกษา.....	56
3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวม	57
4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านกำหนดนโยบาย และแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมและจำแนกเป็นรายข้อ	58
5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการให้ความเห็นชอบ แผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาโดยรวม และจำแนกเป็นรายข้อ	60
6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการให้ความเห็นชอบ ในการจัดทำสาระหลักสูตร โดยรวม และจำแนกเป็นรายข้อ	61
7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการกำกับ ติดตามการ ดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา โดยรวม และจำแนกเป็นรายข้อ	62
8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการส่งเสริม และสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง โดยรวม และจำแนกเป็นรายข้อ	63
9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการส่งเสริมให้มี กิจกรรมให้นักเรียนดูแลนักเรียน และนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ โดยรวม และจำแนกเป็นรายข้อ	64

สารบัญตาราง

ตาราง

หน้า

- 10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการจัดการบริหารของ
สถานศึกษา โดยรวม และจำแนกเป็นรายชื่อ 65
- 11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการส่งเสริมให้มีการ
การระดมทรัพยากรเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียน โดยรวม และจำแนกเป็น
รายชื่อ 66
- 12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการเสริมสร้างความ
สัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน โดยรวม และจำแนกเป็นรายชื่อ 67
- 13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการให้ความเห็นชอบ
รายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา โดยรวม และจำแนกเป็นรายชื่อ 68
- 14 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการแต่งตั้งที่ปรึกษา
และคณะอนุกรรมการ โดยรวม และจำแนกเป็นรายชื่อ 69
- 15 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการปฏิบัติหน้าที่อื่น
เป็นรายชื่อ 70
- 16 ผลการเปรียบเทียบบทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวม และรายด้าน
จำแนกตามประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน 71
- 17 ผลการเปรียบเทียบบทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวม และรายด้าน
จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา 73

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
18 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายการผู้การมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวม.	76
19 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายการผู้การมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการ กำหนดนโยบายและแผนพัฒนา	77
20 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายการผู้การมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการให้ ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา.....	77
21 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายการผู้การมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการให้ ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตร	78
22 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายการผู้การมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการ กำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา	78
23 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายการผู้การมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการ ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง.....	79
24 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายการผู้การมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการ ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธินักเรียนดูแลนักเรียนและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ	79
25 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายการผู้การมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการ จัดการสถานศึกษา.....	80
26 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายการผู้การมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการ ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา	80
27 ผลการหาคุณค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน สถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด.	116

สารบัญตาราง

ตาราง

หน้า

- 28 คำอำนาจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการมีส่วนร่วมในการ
บริหารงานสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง
จันทบุรี และตราด..... 125

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ

หน้า

1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
---	---------------------------	---

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ซึ่งจะนำไปสู่ความเจริญ ความมั่นคง ความสุขของสังคมโดยรวม การจัดการศึกษาของไทยในระยะแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) มีจุดเริ่มต้นในการนำไปสู่การกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษา คือการปฏิรูปคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทย การกำหนดนโยบายที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การส่งเสริมประชาชน ครอบครัว ชุมชน สถาบันทางศาสนา องค์กรรัฐและเอกชน มีส่วนรับผิดชอบในการศึกษาและตรวจสอบการจัดคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษาทุกแห่ง นอกจากนี้การจัดการศึกษายังเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความสามารถ รวมทั้งพฤติกรรม เจตคติ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคล อันเป็นรากฐานในการพัฒนาคุณภาพประชากร การจัดการศึกษา เพื่อให้สนองความต้องการของชุมชนนั้นรัฐได้กำหนดนโยบายให้ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2555 : 82) นอกจากนี้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้มีการจัดการศึกษา โดยมีหลักการยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีการกระจายอำนาจในการจัดการศึกษาไป สู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและผู้เรียนโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และการจัดการศึกษาดังกล่าวจะต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน โดยให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานกฤษฎีกา. ม.ป.ป. : 7)

การบริหารสถานศึกษายุคใหม่มุ่งเน้นการดำเนินงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย โดยเฉพาะความร่วมมือในรูปแบบญาติภาพ ซึ่งได้แก่ ชุมชน ภาครัฐบาล นักวิชาการ องค์กรเอกชน และองค์กรธุรกิจ เพื่อให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น โดยการศึกษาเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีปฏิสัมพันธ์ ซึ่งทุกฝ่ายต้องร่วมมือปฏิบัติต่อกันบนรากฐานของความรัก ความเมตตาไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน การบริหารแบบนี้เรียกว่า การบริหารงานโดยองค์คณะบุคคลหรือการบริหารในรูปแบบคณะกรรมการ ซึ่งเป็นรูปแบบ

การบริหารที่เปิดโอกาสให้บุคคลหลายคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และวางแผนไปสู่การปฏิบัติ ก่อให้เกิดผลดีในการบริหารและเป็นไปอย่างรอบคอบ ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและเกิดความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของ ซึ่งการบริหารการศึกษามีความซับซ้อนกว่าการบริหารงานอื่น และต้องอาศัยรูปแบบการบริหารที่มีประสิทธิภาพ จัดโครงสร้างการบริหารให้องค์คณะบุคคลหรือการมีส่วนร่วมในการวินิจฉัยตัดสินใจ การกำหนดนโยบายเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ตรงตามคาดหวังของสังคม และต้องอาศัยการระดมความคิด เพื่อให้เกิดทางเลือกอย่างหลากหลาย ซึ่งจะช่วยให้การตัดสินใจนั้นละเอียดถี่ถ้วน โอกาสผิดพลาดน้อย เกิดผลดีอย่างยั่งยืนต่อการบริหารงาน อันเป็นหลักการพื้นฐานที่ได้รับการยอมรับทั่วโลก แสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพราะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นเสมือนผู้แทนของท้องถิ่นที่จะเป็นกลไกเชื่อมโยงนโยบายของรัฐ ไปสู่ชุมชนที่ตั้งโรงเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนไปสู่การเป็นพลเมืองที่ดีเป็นพื้นฐานของการศึกษาระดับอาชีวศึกษา ระดับอุดมศึกษา และการศึกษาตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2549 : 5) ดังนั้นองค์คณะบุคคลที่ทำงานร่วมกับสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการศึกษาด้วยตนเองได้ ครอบคลุมตามที่กฎหมายกำหนด ความหลากหลายของบุคคลที่เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจึงเอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ต่าง ๆ บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษามีความสำคัญมาก เพราะบุคคลดังกล่าวมีบทบาทหน้าที่พัฒนาสถานศึกษา กำหนดความต้องการในการปรับปรุงสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษา และเป็นตัวแทนของชุมชนในท้องถิ่นที่สามารถรู้สภาพปัญหา และความต้องการของชุมชน เพราะฉะนั้นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงควรจะเข้าใจบทบาทหน้าที่และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา อันจะช่วยให้การศึกษารองเรียนมีประสิทธิภาพและได้ผลผลิต คือ นักเรียนที่มีคุณภาพ ในขณะเดียวกันการจัดการศึกษาได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารจัดการตั้งแต่ระดับชาติ ระดับจังหวัด จนถึงระดับสถานศึกษาเป็นการบริหารจัดการโดยองค์คณะบุคคลในทุกระดับ โดยยึดรูปแบบประชาธิปไตยมาช่วยในการตัดสินใจและกำหนดแผนงาน เป็นการจัดการแบบอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคคลมากที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2552 : 9)

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาตามบทบาทหน้าที่ โดยมีการปฏิบัติหน้าที่ตามภาระงาน 12 ด้าน คือ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. 2557 : 10) การกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา การให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษา การให้ความเห็นชอบในการจัดทำสารหลักสูตร การกำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา การส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนทุกคน

ในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง การส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธินักเรียน ดูแลนักเรียนและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ การบริหารจัดการของสถานศึกษา การส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียน การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน การให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา การแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะกรรมการ การปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด, 2557 : 10)

จากความเป็นมาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ซึ่งผลของการวิจัยครั้งนี้ สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกฝ่าย เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนอบรม ประชุม สัมมนาปรับปรุงการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

ประโยชน์ของการวิจัย

ผลของการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ปีการศึกษา 2557 จำนวน 5,450 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ปีการศึกษา 2557 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่ม

ตัวอย่างของเกรจีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610) และการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นในการแบ่ง ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 358 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 35 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 92 คน รวมจำนวน 127 คน ผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 30 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 93 คน รวมจำนวน 123 คน และผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 17 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 91 คน รวมจำนวน 108 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่

1.1 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

1.1.1 ประสิทธิภาพมาก

1.1.2 ประสิทธิภาพน้อย

1.2 ขนาดของสถานศึกษา ประกอบด้วย

1.2.1 ขนาดเล็ก

1.2.2 ขนาดกลาง

1.2.3 ขนาดใหญ่

2. ตัวแปรตาม

การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ประกอบด้วย

2.1 การกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

2.2 การให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษา

2.3 การให้ความเห็นชอบในการจัดทำสารหลักสูตร

2.4 การกำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา

2.5 การส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง

2.6 การส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธินักเรียน ดูแลนักเรียนและนักเรียนที่มีความ

สามารถพิเศษ

2.7 การบริหารจัดการของสถานศึกษา

2.8 การส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียน

2.9 การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

2.10 การให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา

2.11 การแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะกรรมการ

2.12 การปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การศึกษาความรู้ความเข้าใจ เรื่องการวางแผนและการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจากแหล่งต่าง ๆ ร่วมกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสถานศึกษา กำหนดนโยบาย เป้าหมาย และตัวแทนของสถานศึกษาสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรภายนอก รวมทั้งให้ความเห็นชอบการตัดสินใจ ในการเลือกดำเนินการตามนโยบายและแผนที่ได้จัดทำขึ้นร่วมกัน เพื่อให้สถานศึกษาไปสู่เป้าหมายของความสำเร็จและ มีความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

2. การให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษา หมายถึง การศึกษาความรู้และทำความเข้าใจในเรื่องการวางแผนการจัดทำแผนปฏิบัติประจำปีจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ การให้ข้อมูล การแสดงความคิดเห็นสนับสนุนและให้ข้อเสนอแนะ รวมทั้งการให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อการจัดทำแผนปฏิบัติประจำปีของสถานศึกษา ตามแนวกรอบในการปฏิบัติงานในปีงบประมาณต่อไป

3. การให้ความเห็นชอบในการจัดทำสารหลักสูตร หมายถึง การศึกษาสภาพความต้องการท้องถิ่นการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นรวมทั้ง การนำภูมิปัญญาของท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในหลักสูตร เพื่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของสถานศึกษาและเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนให้เป็นไปตามความต้องการของชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติ

4. การกำกับและติดตามการดำเนินการตามแผนของสถานศึกษา หมายถึง การติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี การจัดประชุมพิจารณาการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี การสนับสนุนและให้การช่วยเหลือด้านต่าง ๆ ในด้านทุนการศึกษาการเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อให้นักเรียนในเขตพื้นที่ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เป็นการเข้ามาช่วยสนับสนุน และแก้ปัญหาให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษา สามารถจัดสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

5. การส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง หมายถึง การส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง การสนับสนุนการดำเนินงานจัดทำข้อมูลพื้นฐานนักเรียนในเขตบริการ การช่วยเหลือและสนับสนุนนักเรียนที่ขาดแคลน การจัดหาแหล่งเรียนรู้และส่งเสริมการจัดกิจกรรมโดยวิทยากรท้องถิ่น รวมทั้งการกำหนดแนวทางในการระดมทรัพยากรต่างๆ เพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยให้นักเรียนทุกคนได้เข้าเรียนอย่างทั่วถึง และได้เรียนอย่างมีคุณภาพ

6. การส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธินักเรียน ดูแลนักเรียนและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษามีหน้าที่ดูแลสิทธินักเรียน และความเสมอภาคในการให้นักเรียนทุกคนได้รับการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นนักเรียนพิการ นักเรียนด้อยโอกาส และนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ โดยมีหน้าที่ให้ข้อมูลนักเรียนพิเศษต่าง ๆ มีบทบาทในการกำกับและติดตาม การจัดการเรียนการสอนเพื่อนักเรียนพิเศษ กำกับติดตามและตรวจสอบการบริหารงบประมาณให้เป็นไปตามแผนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้สถานศึกษานำทรัพยากรท้องถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ รวมทั้งประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

7. การบริหารจัดการของสถานศึกษา หมายถึง การประสานความร่วมมือสร้างความเข้าใจกับประชาชนและผู้ปกครองนักเรียนเพื่อให้เห็นความสำคัญของการจัดการศึกษา รับทราบผลการปฏิบัติงาน รวมทั้งให้ข้อคิดเห็นเสนอแนะ ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของชุมชน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและนำไปสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

8. การส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียน หมายถึง การมีส่วนร่วมกำหนดแนวทางระดมทรัพยากรต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก เพื่อใช้ในการจัดการศึกษา เสนอข้อมูลวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อสืบสานจารีตประเพณี และวัฒนธรรมในท้องถิ่น ส่งเสริมให้สถานศึกษาหารายได้เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา รวมทั้งมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ ผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาาร่วมกันอย่างมีคุณภาพ

9. การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน หมายถึง การประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น ส่งเสริมให้สถานศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของชุมชน ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน หรือองค์กรต่าง ๆ เห็นความสำคัญการพัฒนาของสถานศึกษา และนำสถานศึกษาไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี

10. การให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา หมายถึง การแสดงความเห็น การพิจารณาผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา และให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีก่อนเสนอต่อสาธารณชน รวมทั้งมีส่วนร่วมในการพิจารณาแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะกรรมการของสถานศึกษา

11. การแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะกรรมการ หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทและหน้าที่สำคัญที่จะสรรหาบุคคล เพื่อแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาและคณะกรรมการในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี การจัดทำร่างนโยบายและแผนพัฒนาการของสถานศึกษา รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนในการเป็นที่ปรึกษาให้คณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มศักยภาพในการช่วยเหลือกิจกรรมของสถานศึกษาเพื่อช่วยดำเนินงานในการกิจของคณะกรรมการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นได้

12. การปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัด หมายถึง การให้ความร่วมมือและส่งเสริมกิจการของสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วย การเข้าร่วมประชุมกับหน่วยงานต้นสังกัด การแสดงความคิดเห็นและเห็นชอบในที่ประชุม การดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษา การให้ความร่วมมือกับทุกกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญ ของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหาวัสดุอุปกรณ์ทุนการศึกษา และส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอโดยมุ่งผลประสิทธิภาพที่จะเกิดขึ้นแก่นักเรียน และให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายสูงสุด

คณะกรรมการสถานศึกษา หมายถึง คณะบุคคลที่ทำงานร่วมกับสถานศึกษาทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการด้วยตนเองได้ตามกรอบที่กำหนด โดยรับการแต่งตั้งมาจากตัวแทนผู้ปกครอง ครู ศิษย์เก่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชนและผู้ทรงคุณวุฒิตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2555

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการหรือผู้รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด

ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนประจำในสถานศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยนับเวลาตั้งแต่วันบรรจุแต่งตั้งจนถึงปัจจุบัน แบ่งเป็น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

1. ประสิทธิภาพมาก หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มากกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ย ซึ่งได้จากการหาค่าเฉลี่ยของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่าง

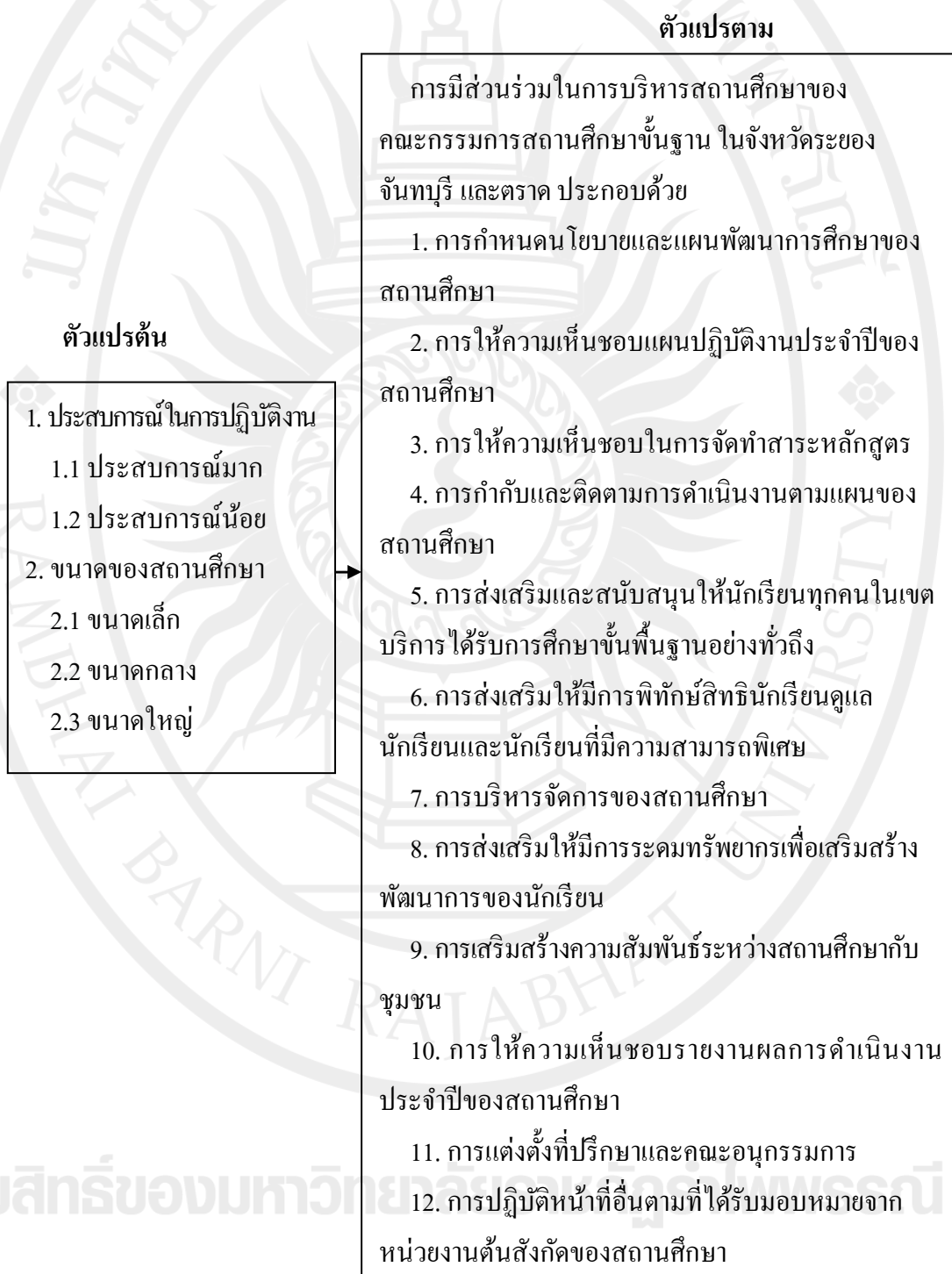
2. ประสิทธิภาพน้อย หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนน้อยกว่าค่าเฉลี่ย ซึ่งได้จากการหาค่าเฉลี่ยของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของสถานศึกษา หมายถึง การกำหนดขนาดตามจำนวนนักเรียนซึ่งแบ่งตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็น 3 ขนาด คือ

1. ขนาดเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่มีนักเรียนตั้งแต่ 120 คนลงมา
2. ขนาดกลาง หมายถึง สถานศึกษาที่มีนักเรียนตั้งแต่ 121- 300 คน
3. ขนาดใหญ่ หมายถึง สถานศึกษาที่มีนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 33) ดังภาพประกอบที่ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน
2. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกัน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิดทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.2 หลักการบริหารสถานศึกษา
 - 1.3 ทักษะการบริหารสถานศึกษา
 - 1.4 ภารกิจการบริหารสถานศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
 - 2.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม
 - 2.2 ความสำคัญของการมีส่วนร่วม
 - 2.3 ลักษณะการมีส่วนร่วม
 - 2.4 ขั้นตอนการมีส่วนร่วม
3. แนวคิดเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 3.1 ความสำคัญของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 3.2 องค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 3.3 บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยต่างประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยในประเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้
กลัยากร มั่นถาวรวงศ์ (2548 : 4) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการจัดการศึกษาโดยกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องร่วมมือกันพัฒนาสมาชิกขององค์กรให้มีความรู้ ความสามารถเป็นคนดีของสังคม และมีประสิทธิภาพด้วยกระบวนการบริหารที่สอดคล้องและเหมาะสม

จันทราณี สงวนนาม (2549 : 3) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง ทั้งศาสตร์และศิลป์ ที่ผู้บริหารจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ ตลอดจนความสามารถในการติดต่อสื่อสารด้วยภาวะผู้นำมนุษยสัมพันธ์ เพื่อบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ถวิล จันทรชนะ (2548 :4) ได้ให้ความหมายของคำว่าการบริหารสถานศึกษาว่า หมายถึง ปัจจัยสำคัญของการบริหารงานมี 4 ประการ คือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุ สิ่งของ (Materials) และการจัดการ (Management) แล้วปัจจัยทั้ง 4 นี้อาจถือว่าคนเป็นปัจจัยที่สำคัญมาก เพราะถ้าองค์การใดก็ตามได้คนปฏิบัติงานไม่ดีไม่มีประสิทธิภาพในการทำงานไม่ว่าจะมีคนหรือวัสดุสิ่งของมากมาย หรือมีการจัดการที่ดีก็ตามก็ยากที่จะปฏิบัติงาน ให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การได้ หรือไม่ก็อาจจะล้มเหลว แต่ตรงกันข้ามถ้าได้คนดีมีประสิทธิภาพมาทำงานแล้วปัจจัยอื่น ๆ ก็อาจจะสามารถทำให้งานในองค์การนั้นเจริญก้าวหน้า และบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพได้

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องร่วมมือกันเพื่อพัฒนา ผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงาม มีความรู้ ความสามารถ เป็นคนดีของสังคม โดยการจัดแผนยุทธศาสตร์ทางการศึกษาการใช้ทรัพยากร และกระบวนการบริหารที่สอดคล้องและเหมาะสมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์อย่างแท้

หลักการบริหารสถานศึกษา

รุ่ง แก้วแดง (2548 : 14) กล่าวว่า ในปัจจุบันหลักการบริหารสถานศึกษาใช้หลักการบริหารจัดการที่ดี (Good Governance) หรือนักวิชาการบางท่านเรียกว่า หลักธรรมาภิบาลบ้าง หลักธรรมรัฐบ้าง ซึ่งหลักการบริหารจัดการที่ดีนี้กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ระเบียบดังกล่าวนี้พยายามสะท้อนภาพการบริหารจัดการที่ดีให้เป็นหลักปฏิบัติที่ช่วยประกันว่า ผู้บริหารได้ดำเนินการบริหารด้วยความรับผิดชอบ และนำไปสู่เป้าหมายความสำเร็จขององค์การอย่างแท้จริง ซึ่งเป้าหมายดังกล่าวรวมไปถึงความรับผิดชอบต่อ การเปิดเผยโปร่งใส การมีส่วนร่วมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ระเบียบดังกล่าวนี้พยายามสะท้อนภาพการบริหารจัดการที่ดีในองค์การ ซึ่งเริ่มจากการเรียกร้องของธนาคารโลกให้ประเทศผู้กู้เงินกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการที่ดีให้เป็นหลักการปฏิบัติที่ช่วยประกันว่าผู้บริหารได้ดำเนินการบริหารด้วยความรับผิดชอบต่อ และนำไปสู่เป้าหมายความสำเร็จขององค์การอย่างแท้จริง ซึ่งเป้าหมายดังกล่าวรวมไปถึงความรับผิดชอบต่อ การเปิดเผยโปร่งใส การมีส่วนร่วมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีที่กล่าวถึงนี้ ได้ระบุหลักการ 6 ประการ ซึ่งใช้ได้โดยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ได้แก่

1. หลักนิติธรรม ได้แก่ การตรากฎหมาย กฎข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคม และสังคมยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมาย กฎข้อบังคับเหล่านั้น โดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมายมิใช่ตามอำเภอใจหรืออำนาจของตัวบุคคล

2. หลักคุณธรรม ได้แก่ การยึดมั่นความถูกต้องดีงาม โดยร่วมกันธรรมาภิบาลให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดหลักในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นตัวอย่างแก่สังคม และส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ

3. หลักความโปร่งใส ได้แก่ การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติ โดยการปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกองค์การให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้

4. หลักการมีส่วนร่วม ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ และเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจแก้ปัญหาสำคัญของประเทศ อาทิเช่น การแจ้งความเห็น การไต่สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติหรืออื่น ๆ

5. หลักความรับผิดชอบ ได้แก่ การตระหนักในสิทธิหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมือง และกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพความคิดเห็นที่แตกต่างและความกล้าที่จะยอมรับผลงานการกระทำของตน

6. หลักความคุ้มค่า ได้แก่ การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยธรรมาภิบาลให้คนไทยมีความประหยัดใช้ของอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก และรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

วันวิสา ยังช่วย (ออนไลน์, 2556) กล่าวว่า หลักการบริหารสถานศึกษา คือการประสานงานให้บุคคลต่าง ๆ ปฏิบัติงานร่วมมือกันดำเนินการให้เป็นไปด้วยดีและบำรุงรักษาสถานศึกษาให้ดำรงอย่างมั่นคงและมีความเจริญก้าวหน้าในสถานศึกษายังขึ้นต่อไป

วิโรจน์ สารัตนะ (2548 : 41) กล่าวว่า หลักการบริหารสถานศึกษาว่า คือหลักการที่ผู้บริหารใช้ในการบริหารงาน เพื่อให้การบริหารงานประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งมีหลักการดังนี้

1. กำหนดนโยบายไว้อย่างชัดเจน
2. มีศูนย์กลางอำนาจการ โดยจัดบุคคลให้รับผิดชอบงานนั้น ๆ โดยตรง
3. ระบุหน้าที่การทำงานอย่างชัดเจน
4. จัดให้มีระบบการทำงานอย่างเหมาะสม
5. มีการอำนวยการที่ดี
6. จัดให้หน่วยงานสนองต่อภาวะเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ
7. จัดหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับงาน
8. ความรับผิดชอบต้องมีสิทธิและอำนาจควบคู่ไปด้วย
9. การออกคำสั่งควรทำตามลำดับสายการบังคับบัญชา

10. ควรมีการวางแผนการทำงานทุกขั้นตอน
11. ต้องคำนึงถึงหลักประสานงาน เพื่อให้เกิดความคล่องตัว
12. สร้างงานและติดตามงาน
13. มีการพิจารณาความดีความชอบด้วยความยุติธรรม
14. คำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน
15. วางตนให้เหมาะสม มีลักษณะเป็นผู้นำอย่างแท้จริง

สรุปได้ว่า หลักการบริหารสถานศึกษา มีหลักการบริหารอย่างเป็นระบบ เพื่อประโยชน์การบริหารการศึกษาด้วยหลักการบริหารที่ดีจึงเป็นศาสตร์ที่สำคัญ แต่ถ้าจะพิจารณาถึงประสิทธิภาพในการบริหารนั้น ผู้บริหารจำเป็นจะต้องมีความรู้ ความสามารถประสบการณ์ และทักษะของผู้บริหารแต่ละคน ที่จะบริหารการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งเป็นการประยุกต์ความรู้ของหลักการบริหารไปใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และสิ่งแวดล้อมการบริหารก็จะมีลักษณะเป็นศิลป์

ทักษะการบริหารสถานศึกษา

วิโรจน์ สารรัตนะ (2548 : 5) ได้กล่าวว่า ทักษะการบริหารสถานศึกษา มีดังนี้

1. ทักษะเชิงเทคนิค (Technical Skills) หมายถึง ความสามารถในการใช้เครื่องมือหรือวิธีการเฉพาะได้ดี สังเกตได้ว่าทักษะเชิงเทคนิคจะเป็นการทำงานกับสิ่งของในขณะที่ทักษะเชิงมนุษย์เป็นการทำงานกับคน
2. ทักษะเชิงมนุษย์ (Human Skills) หมายถึง ความสามารถที่จะทำงานกับคนอื่นหรือเข้ากับคนอื่นได้ดี สังเกตได้ว่าทักษะเชิงเทคนิคจะเป็นการทำงานกับสิ่งของในขณะที่ทักษะเชิงมนุษย์เป็นการทำงานกับคน
3. ทักษะเชิงมโนทัศน์ (Conceptual Skill) หมายถึง ความสามารถในการมององค์กรโดยภาพรวมกับความสัมพันธ์กับภายนอก ความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่าง ๆ ขององค์การ และการส่งผลต่อกัน และความรู้ที่สามารถจะวินิจฉัยและประเมินปัญหาต่าง ๆ เป็นต้น

จันทร์ณี สงวนนาม (2549 : 3) ได้กล่าวว่า ทักษะที่จำเป็นในการบริหารสถานศึกษา มีดังนี้

1. ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skills) หมายถึง ความสามารถที่จะใช้ความรู้ในกิจกรรมเฉพาะอย่าง ซึ่งเกี่ยวกับวิธีการ โดยมีวิธีการ กระบวนการ และเทคนิคต่าง ๆ ตลอดจนการใช้เครื่องมือที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ทักษะด้านมนุษย์ (Human Skills) หมายถึง ความสามารถในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในฐานะสมาชิกของกลุ่ม และสร้างความร่วมมือกับกลุ่มในฐานะผู้นำ เข้าใจความต้องการของบุคลากร และกระตุ้นให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ
3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจหน่วยงานของตนในทุกลักษณะ และเห็นความสัมพันธ์ของหน่วยงานของตน

ขงยุทธ เกษสาคร (2550 : 62) กล่าวว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาใน 5 ด้าน ดังนี้

1. ทักษะด้านการเป็นผู้นำ เป็นทักษะพื้นฐานในการเป็นผู้นำทางด้านการวางแผนการ ประสานงาน การติดต่อสื่อสาร การจัดการ และการดำเนินการ การมอบหมายงาน การสั่งการ และการ ประเมินผล การแก้ปัญหาความขัดแย้ง การบริหารงานเป็นทีม การตัดสินใจ เป็นต้น ทักษะการเป็นผู้นำ ถือว่าเป็นยุทธวิธีจัดการกับทุกสถานการณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายที่ผลงานขององค์กรหรือหน่วยงานนั้น ๆ

2. ทักษะด้านเทคนิค หมายถึง ความสามารถในการใช้เครื่องมือ ระเบียบวิธีปฏิบัติ หรือเทคนิคต่าง ๆ ของสาขาวิชาเฉพาะอย่าง เช่น วิศวกรรม สถาปัตยกรรม คอมพิวเตอร์ ช่างเทคนิค อาจารย์ผู้ปฏิบัติงานทุกคนต้องมีทักษะทางด้านเทคนิคในขอบเขตงานที่เขาได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติ สามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายนั้นสำเร็จตามเป้าหมายและมาตรฐานที่กำหนดไว้ได้ มีการ ปรับปรุงและพัฒนางานให้ดีขึ้นกว่าเดิมได้

3. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เข้าใจจิตใจบุคคลอื่น ได้มี ความชำนาญในการติดต่อประสานสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานและได้บังคับบัญชา ส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นทีม ผู้บริหารการศึกษายิ่งทำงานในระดับสูงยิ่ง ๆ ขึ้นไป ก็ยิ่งต้องมี ทักษะในด้านมนุษยสัมพันธ์มากยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ

4. ทักษะด้านความคิด มีความสามารถในการใช้สมองคิดริเริ่มสร้างสรรค์คิดวางแผนการ ล่วงหน้าก่อนที่จะลงมือปฏิบัติ โดยการเล็งเห็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างสิ่งต่าง ๆ และสามารถ คาดคะเนเหตุการณ์ และผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นต่อหน่วยงานของตนเองได้ เป็นการมององค์กร โดยส่วนรวมและเข้าใจว่าองค์กรมีส่วนสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับส่วนงานอื่น ๆ อย่างไร การเปลี่ยนแปลง จะมีผลกระทบต่อส่วนงานอื่น ๆ อย่างไรบ้าง

5. ทักษะด้านการบริหาร มีความรู้ความชำนาญด้านการบริหารในหน่วยงานที่ตนเอง รับผิดชอบอยู่ โดยสามารถทำความเข้าใจกับนโยบาย นำนโยบายและอำนาจหน้าที่ตามที่ได้รับ มอบหมายมาทำการวางแผนจัดหน่วยงาน จัดบุคลากร สั่งงาน แก้ไขปัญหาติดตาม ประสานงาน ควบคุม รายงาน และควบคุมค่าใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษาจะต้องมีทักษะพื้นฐานในการเป็นผู้นำทางด้านการวางแผน การประสานงาน ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เข้าใจจิตใจบุคคล อื่นได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารเอง ซึ่งแต่ละคนจะแสวงหาเพื่อทำให้สภาพการเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาสมบูรณ์แบบมากที่สุดอันเป็นที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาทุกคน

ภารกิจการบริหารสถานศึกษา

สมเดช สีแสง (2547 : 25 - 28) ได้กล่าวว่า ภารกิจของการบริหารและจัดการศึกษา มีดังนี้

1. ด้านการบริหารวิชาการ ประกอบด้วย

ท้องถิ่น

1.1 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตร

1.2 การวางแผนงานด้านวิชาการ

1.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

1.4 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

1.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

1.6 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

1.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

1.8 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

1.9 การนิเทศการศึกษา

1.10 การแนะแนว

1.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

1.12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

1.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

1.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน

สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

1.15 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

1.16 การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

1.17 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. ด้านการบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย

2.1 การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี

2.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยตรง

2.3 การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

2.4 การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

- 2.5 การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
- 2.6 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
- 2.7 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ
- 2.8 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
- 2.9 การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา
- 2.10 การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 2.11 การวางแผนพัสดุ
- 2.12 การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณ เพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี
- 2.13 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
- 2.14 การจัดหาพัสดุ
- 2.15 การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ
- 2.16 การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน
- 2.17 การเบิกเงินจากคลัง
- 2.18 การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน
- 2.19 การนำเงินส่งคลัง
- 2.20 การจัดทำบัญชีการเงิน
- 2.21 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
- 2.22 การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน
3. ด้านการบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย
 - 3.1 การวางแผนอัตรากำลัง
 - 3.2 การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - 3.3 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
 - 3.4 การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - 3.5 การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน
 - 3.6 การลาทุกประเภท
 - 3.7 การประเมินผลการปฏิบัติงาน
 - 3.8 การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
 - 3.9 การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
 - 3.10 การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

3.11 การอุทธรณ์และการร้องทุกข์

3.12 การออกจากราชการ

3.13 การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ

3.14 การจัดทำ บัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์

3.15 การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.16 การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ

3.17 การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ

3.18 การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา

3.19 การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต

3.20 การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวกับ
การบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

4. ด้านการบริหารทั่วไป ประกอบด้วย

4.1 การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

4.2 การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

4.3 การวางแผนการบริหารงานการศึกษา

4.4 งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน

4.5 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร

4.6 การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน

4.7 งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

4.8 การดำเนินงานธุรการ

4.9 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

4.10 การจัดทำสำมะโนผู้เรียน

4.11 การรับนักเรียน

4.12 การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา

4.13 การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย

4.14 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

4.15 การทัศนศึกษา

4.16 งานกิจการนักเรียน

4.17 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

4.18 การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

4.19 งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น (ท) การรายงานผลการปฏิบัติงาน

4.20 การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

4.21 แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

ธีระ รุญเจริญ (2553 : 30) ได้กล่าวถึง ภารกิจการบริหารสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ไว้ดังนี้

1. จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักการให้การศึกษา เพื่อประโยชน์ต่อผู้เรียนและสังคม ให้บรรลุความมุ่งหมายที่กำหนด ซึ่งเป็นการศึกษาตลอดชีวิต

2. จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทั้งนักเรียนปกติ นักเรียนพิการ นักเรียนด้อยโอกาสและ นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

3. จัดการศึกษาโดยใช้รูปแบบการจัด 3 รูปแบบ คือ ในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ตามความเหมาะสม

4. ปฏิรูปการเรียนรู้ตามหลักการและแนวทางที่กำหนดไว้ อาทิเช่น จัดตามธรรมชาติ และศักยภาพของนักเรียน แต่ละวัยและแต่ละคน จากแหล่งต่าง ๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน ตลอดจน จัดการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

5. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยปรับใช้หลักสูตรแกนกลางให้เหมาะกับสภาพปัญหา และความต้องการของท้องถิ่นที่ตั้งโรงเรียน

6. จัดกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้แก่ประชาชนในชุมชน โดยให้การศึกษาอบรม ตามความจำเป็นและความเหมาะสม

7. จัดให้มีการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ ตลอดจนส่งเสริมให้ ใช้กระบวนการวิจัยในการเรียน

8. บริหารจัดการโรงเรียนตามกระจายอำนาจการบริหาร ทั้งด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป สอดคล้องกับหลักการการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเต็มที่

9. จัดการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งคุณภาพภายในและภายนอก ตามเกณฑ์มาตรฐาน การศึกษาที่กำหนด

10. พัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากรอื่น เพื่อจัดการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับแนวทาง หลักการที่กำหนดตามการปฏิรูปการศึกษา

11. แสวงหาเทคโนโลยี ภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน

สรุปได้ว่า การกิจในการบริหารสถานศึกษาเป็นงานในการรับผิดชอบของสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานธุรการและการเงิน การบริหารงานบุคคล การบริหารงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ การบริหารงานกิจการนักเรียน การประชาสัมพันธ์และการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

ความหมายของการมีส่วนร่วม

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2547 : 183) ให้ความหมายการมีส่วนร่วม (Participation) ว่า หมายถึง การที่บุคคลหรือคณะบุคคลเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนทำประโยชน์ต่าง ๆ อาจเป็นการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ หรือกระบวนการบริหารประสิทธิผลขององค์การขึ้นอยู่กับรวมพลังของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับองค์การนั้น ในการปฏิบัติการกิจให้บรรลุเป้าหมาย วิธีการหนึ่งในการรวมพลังความคิด สติปัญญา ก็คือการให้บุคคลมีส่วนร่วมในองค์การนั้นบุคคลจะต้องมีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง (Involvement) ในการดำเนินการปฏิบัติการกิจต่าง ๆ เป็นผลให้บุคคลนั้นมีความผูกพัน (Commitment) ต่อกิจกรรมและองค์การในที่สุด

จินตวิรี เกษมสุข (2554 : 3) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การที่ประชาชนจะต้องเข้าไปมีส่วนในการตัดสินใจระดับต่าง ๆ ทางการจัดการบริหารและทางการเมือง เพื่อกำหนดความต้องการในชุมชนของตน

โคเฮน และอัฟฮอฟฟ์ (Cohen and Uphoff, 1980 : 9) ได้อธิบายว่า การมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแต่ก็ไม่ได้หมายความว่า จะเป็นการตัดสินใจเพียงอย่างเดียวยังใช้การตัดสินใจควบคู่ไปกับการดำเนินการด้วย เช่น การจัดองค์กรกำหนดกิจกรรมพัฒนาเป็นต้น และการตัดสินใจยังมีความเกี่ยวข้องกับประชาชนในเรื่องของผลประโยชน์และการประเมินผล

สเติร์ส และโพเตอร์ (Steers and Porter, 1991 : 3) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การแสดงความคิดเห็นของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ขององค์การหรือสังคม

ฮอดกิ้นสัน (Hodgkinson, 1991 : 94) ให้คำจำกัดความว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก หรือความปรารถนาของกลุ่มบุคคล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงาม และสร้างคุณประโยชน์เพื่อสังคม

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามาร่วมดำเนินกิจกรรม ในการจัดการศึกษาตั้งแต่การศึกษาปัญหา การวางแผนดำเนินการ การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา และการประเมินร่วมกัน เพื่อขับเคลื่อนให้การศึกษานั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม คือ หลักร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับผิดชอบ

ความสำคัญของการมีส่วนร่วม

ธีรพงษ์ แก้วหาญ (2548 : 17) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมมีความสำคัญ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐาน และเป็นสิทธิมนุษยชน ดังนั้นการดำเนินการพัฒนาจึงควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนช่วยให้เกิดการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ด้วยเหตุผล 4 ประการ คือ

2.1 การมีส่วนร่วมในการกำหนดความจำเป็นพื้นฐาน ช่วยให้ผู้ถูกกีดกัน ทางเศรษฐกิจ สังคม ได้มีโอกาสเสนอสิ่งที่ตนเองต้องการต่อผู้ที่จัดทำนโยบายการพัฒนาและมีโอกาสได้รับพัฒนา ยกระดับให้สูงขึ้นพ้นจากการถูกเอารัดเอาเปรียบ

2.2 การมีส่วนร่วมของประชาชน ช่วยให้รัฐบาลสามารถระดมทรัพยากร ภายในท้องถิ่น เช่น ความรู้ ทักษะบุคคล และแม้แต่ที่ดินและทุนที่ใช้ในโครงการการพัฒนา

2.3 การมีส่วนร่วมของประชาชนช่วยปรับปรุงสินค้าและบริการ ตลอดจนการกระจาย รายได้ให้ดีขึ้น และการมีชีวิตสาธารณะที่มีสุขภาพดี

2.4 การมีส่วนร่วมของประชาชนช่วยสนองความต้องการทางจิตวิทยาของประชาชนจากการที่ได้มีอิทธิพลในการตัดสินใจต่อเนื่อง ที่มีผลกระทบถึงชีวิตและการทำงาน

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และถวิลวดี บุรีกุล (2548 : 21) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการมีส่วนร่วม ดังนี้

1. คุณภาพของการตัดสินใจดีขึ้น เนื่องจากกระบวนการปรึกษาหารือกับสาธารณะชน จะช่วยสร้างความกระจ่างให้กับวัตถุประสงค์และความต้องการของโครงการหรือนโยบาย และบ่อยครั้งที่การมีส่วนร่วมของประชาชนนำมาสู่การพิจารณาทางเลือกใหม่ ๆ ที่น่าจะเป็นคำตอบที่มีประสิทธิผลที่สุดได้

2. ใช้ต้นทุนน้อยและลดความล่าช้าลง แม้ว่าการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม จะต้องใช้เวลาและมีค่าใช้จ่ายมากกว่าการตัดสินใจฝ่ายเดียว แต่การตัดสินใจฝ่ายเดียวที่ไม่คำนึงถึงความต้องการแท้จริงของประชาชนนั้น อาจนำมาซึ่งการโต้แย้งคัดค้านหรือการฟ้องร้องกัน อันทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงในระยะยาว เกิดความล่าช้า และความล้มเหลวของโครงการได้ในที่สุด

3. การสร้างฉันทามติ การมีส่วนร่วมของประชาชนจะสร้างข้อตกลงและข้อผูกพันอย่างมั่นคงในระยะยาวระหว่างกลุ่มที่มีความแตกต่างกัน ช่วยสร้างความเข้าใจระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ลดข้อโต้แย้งทางการเมืองและช่วยให้เกิดความชอบธรรมต่อการตัดสินใจของรัฐบาล

4. การนำไปปฏิบัติง่ายขึ้น การเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจทำให้ประชาชนมีความรู้สึกของการเป็นเจ้าของการตัดสินใจนั้น และทันทีที่การตัดสินใจได้เกิดขึ้น พวกเขาก็อยากเห็นมันเกิดผลในทางปฏิบัติ และยังสามารถเข้ามาช่วยกันอย่างกระตือรือร้นอีกด้วย

5. การหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าที่เลวร้ายที่สุด เพราะการเปิดโอกาสให้ฝ่ายต่าง ๆ เข้ามาแสดงความต้องการและข้อห่วงกังวลตั้งแต่เริ่มต้น โครงการ จะช่วยลดโอกาสของการโต้แย้งและการแบ่งฝ่าย ที่จะเป็นปัจจัยให้เกิดการเผชิญหน้าอย่างรุนแรงได้

6. การคงไว้ซึ่งความน่าเชื่อถือและความชอบธรรม เนื่องจากกระบวนการตัดสินใจที่โปร่งใสและเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม จะสร้างความน่าเชื่อถือต่อสาธารณชนและเกิดความชอบธรรมโดยเฉพาะเมื่อต้องมีการตัดสินใจในเรื่องที่มีการโต้แย้งกัน

7. การคาดการณ์ความห่วงกังวลและทัศนคติของสาธารณชน เพราะเมื่อเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้มาทำงานร่วมกับสาธารณชนในกระบวนการมีส่วนร่วม พวกเขาจะได้รับรู้ถึงความห่วงกังวล และมุมมองของสาธารณชนต่อการทำงานขององค์กร ซึ่งจะช่วยให้เจ้าหน้าที่สามารถคาดการณ์ปฏิกิริยาตอบสนองของสาธารณชนต่อกระบวนการและการตัดสินใจขององค์กรได้

8. การพัฒนาภาคประชาสังคม ประโยชน์อย่างหนึ่งของการมีส่วนร่วมของประชาชนคือทำให้ประชาชนมีความรู้ทั้งในส่วนเนื้อหาโครงการและกระบวนการตัดสินใจของรัฐ รวมทั้งเป็นการฝึกอบรมผู้นำ และทำให้ประชาชนได้เรียนรู้ทักษะการทำงานร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมมีความสำคัญเพราะเป็นกระบวนการเสริมสร้างชุมชน โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนว่ามีความสำคัญเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลให้เกิดพลังการต่อรอง ส่งเสริมบทบาทหน้าที่ด้านต่าง ๆ และให้ชุมชนทำกิจกรรมที่สัมพันธ์กับวิถีการพัฒนาดตนเอง

ลักษณะของการมีส่วนร่วม

เสนห์ จุ้ยโต (2547 : 4) ได้จำแนกลักษณะการมีส่วนร่วมไว้ 2 ลักษณะที่สำคัญ คือ

1. การมีส่วนร่วมในลักษณะของการให้ความร่วมมือ หรือการสนับสนุนขอความร่วมมือร่วมใจ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาด้านต่าง ๆ โดยการกระจายอำนาจเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนแต่ละท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างใกล้ชิด และมีคุณค่า และคุณประโยชน์คือ

1.1 ในด้านรูปธรรม หมายถึง การมีส่วนร่วมในความสำเร็จในด้านการพัฒนา ด้านวัตถุ

1.2 ในด้านนามธรรม หมายถึง ความสำเร็จในการพัฒนาจิตใจโดยทำให้ประชาชนเกิดความรัก ความสามัคคี รู้จักทำงานร่วมกันเป็นทีม และยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และสร้างจิตสำนึกว่ามีความสำคัญ ต่อการสร้างสรรค์ความเจริญ และก่อให้เกิดความผูกพันรักใคร่หวงแหน

2. การมีส่วนร่วมในลักษณะของกิจกรรมทางการเมือง ซึ่งมี 5 รูปแบบ คือ

2.1 การเลือกตั้ง

2.2 การมีกิจกรรมเกี่ยวกับพรรคการเมือง

2.3 การเสนอความคิดเห็นของประชาชน

2.4 การตัดตั้งกลุ่มผลประโยชน์

2.5 การแสดงออกของประชาชน

มธุรดา ศรีรัตน์ (ออนไลน์, 2557) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของชุมชน แบ่งได้ออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

1. ลักษณะการมีส่วนร่วมจากความเกี่ยวข้องทางด้านเหตุผล โดยการเปิดโอกาสให้สังคมองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน ประชาชนมีบทบาทหลักตามสิทธิ หน้าที่ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตั้งแต่การคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ วางแผน การร่วมปฏิบัติและการรับผิดชอบในผลกระทบที่เกิดขึ้น รวมทั้งส่งเสริม ชักนำ สนับสนุนให้การดำเนินงานเกิดผลประโยชน์ต่อชุมชนตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดด้วยความสมัครใจ

2. ลักษณะการมีส่วนร่วมจากความเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจ เป็นการมีส่วนร่วมของชุมชนที่การเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจ อารมณ์ รวมทั้งค่านิยมของประชาชนเป็นเครื่องชี้นำตนเองให้เข้ามามีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็นริเริ่มสร้างสรรค์ การกระทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทำให้ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วม เกิดความผูกพัน มีความรู้สึกรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่ดำเนินงานด้วยความสมัครใจ

สรุปได้ว่า ลักษณะของการมีส่วนร่วม เป็นนวัตกรรมที่สนับสนุนให้สถานศึกษามีส่วนร่วม และเป็นศูนย์กลางดำเนินการ โดยมีการพัฒนาติดต่อสื่อสาร การฝึกอบรม และการร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติการต่าง ๆ อาจจะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หรือกระบวนการบริหาร ซึ่งก็คือ มีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ช่วยเหลือ สนับสนุน ทำประโยชน์ในเรื่องต่าง ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ขั้นตอนการมีส่วนร่วม

อกิน รพีพัฒน์ (2547 : 49) ได้แบ่งขั้นตอนการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

1. การกำหนดปัญหา สาเหตุของปัญหา ตลอดจนแนวทางแก้ไข

2. การตัดสินใจเลือกแนวทาง และวางแผนพัฒนา แก้ไขปัญหา

3. การปฏิบัติงานในกิจกรรมการพัฒนาตามแผน

4. การประเมินผลงานกิจกรรมการพัฒนา

จินตวิทย์ เกษมสุข (2554 : 4) เสนอว่า ขั้นตอนของการมีส่วนร่วมมี 4 ขั้นตอนหลัก ๆ ดังนี้

1. มีส่วนร่วมในการคิด ศึกษาและค้นคว้า หาปัญหาและสาเหตุของปัญหา ตลอดจนความต้องการของชุมชน
2. มีส่วนร่วมในการวางแผนนโยบาย หรือแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมเพื่อลดและแก้ไข ปัญหา
3. มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดหรือปรับปรุงระบบการบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมาย
4. มีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผลการทำงาน

ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม (ออนไลน์, 2557) กล่าวว่า ขั้นตอนการมีส่วนร่วมมี 2 ลักษณะ ได้แก่ ลักษณะที่ 1 มีขั้นตอน ดังนี้

1. การคิด
2. การตัดสินใจ
3. การวางแผน
4. การลงมือปฏิบัติ

ลักษณะที่ 2 มีขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดปัญหา
2. การวางแผน
3. การดำเนินงาน
4. การประเมินผล
5. การบำรุงรักษา และพัฒนาให้คงไว้

ฟอร์นารอฟ (Fornaroff, 1980 : 104) เสนอว่า กระบวนการมีส่วนร่วมมีขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผน รวมถึงการตัดสินใจในการกำหนดเป้าหมายกลวิธี ทรัพยากรที่ต้องใช้ ตลอดจนการติดตามประเมินผล
2. การดำเนินงาน
3. การใช้บริการจากโครงการ
4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

สรุปได้ว่า ขั้นตอนของการเข้ามามีส่วนร่วมนั้น เป็นการค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางแก้ไข การตัดสินใจกำหนดความต้องการ ลำดับความสำคัญ วางแผน กำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการ แนวทางการดำเนินงาน ทรัพยากร วางแผน กำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการแนวทาง การดำเนินงาน ทรัพยากร ดำเนินงานตามโครงการและ/หรือสนับสนุนการดำเนินงานประเมินผล

แนวคิดเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความสำคัญของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นองค์กรของบุคคลที่ทำงานร่วมกับสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการศึกษาด้วยตนเองได้ตามกรอบที่กฎหมายกำหนด ดังนั้นความหลากหลายของบุคคลที่เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ จึงเอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ บุคคลที่ได้รับการ คัดเลือก เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547 : 19)

1. ผู้แทนผู้ปกครอง เป็นผู้สะท้อนปัญหาและความต้องการด้านคุณภาพทางการศึกษา และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนทั้งในส่วนที่คาดหวังและสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น และร่วมมือกับครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
2. ผู้แทนครู เป็นผู้ที่มีความชำนาญในสายวิชาชีพครูมีความสำคัญต่อการนำเสนอข้อมูล ด้านกระบวนการเรียนรู้ ปัญหา และความต้องการการสนับสนุนช่วยเหลือ รวมทั้งรายงานงานผลการจัดการศึกษา
3. ผู้แทนองค์กรชุมชน เป็นผู้สะท้อนสภาพของปัญหาและความต้องการในการพัฒนา ผู้เรียนซึ่งเป็นสมาชิกส่วนหนึ่งของชุมชน และให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาทั้งในด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้
4. ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้สะท้อนสภาพปัญหาและความต้องการ ที่ครอบคลุมทั้งเขตพื้นที่บริการของสถานศึกษา และมีความสำคัญต่อสถานศึกษาอย่างยิ่งในเรื่อง การขอรับการสนับสนุนด้านงบประมาณ ทรัพยากรทางการจัดการศึกษา และเชื่อมโยงแผนพัฒนา การศึกษากับแผนพัฒนาท้องถิ่น
5. ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา เป็นผู้ที่จะสะท้อนภาพของความรัก ความศรัทธา ความภาคภูมิใจต่อสถาบันการศึกษาที่ตนได้รับการศึกษา ช่วยจรรโลงคุณค่าของสถาบันไปสู่ศิษย์รุ่นหลังให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาเช่นกัน
6. ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่ เป็นผู้นำเสนอและเติมเต็ม ข้อมูลด้านคุณธรรม จริยธรรมตามหลักธรรมของศาสนาซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีของสังคม
7. ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ที่จะช่วย เสริมให้สถานศึกษาจัดการศึกษาได้ครอบคลุมในทุก ๆ ด้านอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพทำให้ สถานศึกษามีความเข้มแข็งและมีการพัฒนาที่ยั่งยืน

8. ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะกรรมการและเลขานุการซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่จะสะท้อนภาพของการบริหารจัดการ ผู้ช่วยเหลือให้คำปรึกษาสร้างแรงจูงใจ กระตุ้นการทำงาน ทบทวนรายงาน สะท้อนความคิด เปิดโอกาสให้ผู้แทนแต่ละกลุ่ม ได้แสดงบทบาทอย่างเต็มที่ จัดเตรียมการประชุม บันทึกการประชุม รายงานผลการประชุม และสนับสนุนด้านอุปกรณ์ ห้องประชุม วัสดุใช้สอย ฯลฯ รวมทั้งการพิจารณานำมติ ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากที่ประชุมไปสู่การปฏิบัติ

สน สุวรรณ (2553. ออนไลน์) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมทางการศึกษากับโรงเรียน โดยหลักการนำเอา กิจกรรมของชุมชนเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนแบบบูรณาการ ด้วยการประสานความรู้สึที่ดีต่อกัน และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนหรือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เข้ามามีส่วนร่วมบริหารงานทางการศึกษาของโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ร่วมวิเคราะห์ความต้องการของโรงเรียน ร่วมกำหนดวิสัยทัศน์และแผนพัฒนาโรงเรียน ร่วมนำเสนอกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน ร่วมพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ร่วมพัฒนาคุณภาพแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ร่วมพัฒนาศักยภาพของโรงเรียน และร่วมติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน

สรุปได้ว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการนำเสนอข้อมูลด้านกระบวนการเรียนรู้ สภาพปัญหา ความต้องการ และการขอรับ การสนับสนุนด้านงบประมาณเป็นผู้นำเสนอและเติมเต็มข้อมูลด้านคุณธรรม จริยธรรมตามหลักธรรมของศาสนาซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการจัดการเรียนรู้ ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งและมีการพัฒนาที่ยั่งยืน

องค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551 : 52) ได้กำหนดไว้ว่า คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยบุคคล ดังนี้

1. ประธานกรรมการ (มาจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ)
2. กรรมการที่เป็นตัวแทนผู้ปกครอง จำนวน 1 คน
3. กรรมการที่เป็นผู้แทนครู จำนวน 1 คน
4. กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวน 1 คน
5. กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 1 คน
6. กรรมการที่เป็นผู้แทนศิษย์เก่า จำนวน 1 คน
7. กรรมการที่เป็นผู้แทนพระภิกษุและ/หรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่
 - 7.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 1 รูป หรือ 1 คน
 - 7.2 สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 2 รูป หรือ 2 คน หรือ 1 คน กับ 1 รูป
8. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
 - 8.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 1 คน
 - 8.2 สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 1 คน

9. ผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ

ราชกิจจานุเบกษา (2557 : 19) ได้กำหนดไว้ว่า การดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. กำหนดนโยบายและแผนการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
2. กำหนดแนวทางการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
3. ส่งเสริมและสนับสนุนการประสานงานระหว่างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
4. เสนอแนะต่อรัฐมนตรีในการจัดทำและการพัฒนาระบบการเทียบโอนผลการเรียนจากการเรียนรู้ในการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
5. ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้แทนพระภิกษุ และหรือองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารสถานศึกษา ทำหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการ

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 33) ได้กำหนดให้บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่ ดังนี้

การกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

การกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา เป็นแนวทางในการดำเนินงานอย่างมีระบบขั้นตอน ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 21) ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา ในการกำหนดนโยบาย แผนแม่บท และแผนพัฒนาสถานศึกษา ได้แก่ ศึกษาหาความรู้และความเข้าใจในเรื่องการวางแผน และการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจากเอกสาร และแหล่งความรู้ต่าง ๆ แต่งตั้ง คณะอนุกรรมการในการจัดทำร่างนโยบายและแผนพัฒนาสถานศึกษา ตลอดจนพิจารณากำหนดนโยบาย และแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาโดยเป็นผู้อำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ เช่น การจัดเตรียมข้อมูล สถานที่ในการทำงาน ในขณะที่คณะอนุกรรมการจัดทำนโยบาย แผนแม่บท และแผนพัฒนาพัฒนาสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาเป็นพี่เลี้ยงดูแลช่วยเหลือให้คำแนะนำ และเข้าไปมีส่วนร่วมตามความเหมาะสมและความจำเป็น เพื่อความถูกต้องในการปฏิบัติงาน

เมื่อคณะกรรมการปฏิบัติงานเสร็จ สถานศึกษานำร่างนโยบาย แผนแม่บทและแผนพัฒนาสถานศึกษา ที่คณะกรรมการจัดทำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาต้องพิจารณา ว่าต้องมีการปรับปรุงแก้ไขอย่างไร หากไม่มีการปรับปรุงแก้ไขก็กำหนดเป็นนโยบายและแผนพัฒนา ของสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 40) ได้กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ โดยกำหนดนโยบายและแผนพัฒนา การศึกษา จากนโยบายและแผนพัฒนาสถานศึกษาเป็นเสมือนเข็มทิศที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่เป้า ของความสำเร็จ ดังนั้นเพื่อให้แผนพัฒนาสถานศึกษามีความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะเป็นผู้รับผิดชอบในการเสนอปัญหา และความต้องการของ ท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงควรศึกษาหาความรู้และทำความเข้าใจ ในเรื่องการวางแผน และแผนแต่ละประเภทที่สถานศึกษาต้องมี โดยเข้ารับการอบรมสัมมนาและ ศึกษาจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องเข้าไปมีส่วนร่วมกับสถานศึกษา ในการกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษาทั้งระยะสั้นและระยะยาวให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และความต้องการของท้องถิ่น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 (2553 : 1) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเรื่องการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของ สถานศึกษาไว้ดังนี้โดยมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

1. ศึกษาและทำความเข้าใจในความมุ่งหมายหลักการของการจัดการศึกษาตาม พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545
2. ศึกษาและทำความเข้าใจข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของชุมชน/ท้องถิ่น ที่ตั้งของ สถานศึกษา
3. กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ด้านวิชาการ บุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ กิจกรรม
4. กำหนดนโยบาย เป้าหมาย และทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
5. กำหนดให้สถานศึกษา จัดทำธรรมนูญโรงเรียน

สรุปได้ว่า การกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาเป็นบทบาทและ หน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาที่ต้องศึกษา ทำความเข้าใจในเรื่องการวางแผนการจัดทำแผนพัฒนา การศึกษาจากแหล่งต่าง ๆ ร่วมกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ กำหนดนโยบาย เป้าหมาย และเป็น ตัวแทนของสถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรภายนอก รวมทั้งให้ความเห็นชอบ

ในการตัดสินใจเลือกดำเนินการตามนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้จัดทำขึ้นร่วมกันเพื่อนำพาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายของความสำเร็จและมีความสอดคล้อง กับความต้องการของท้องถิ่น

การให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา

การให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา เป็นภาระงานที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้สถานศึกษามีการดำเนินงาน ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 21) ได้กำหนดบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาในการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ได้แก่ ศึกษานโยบายแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา พิจารณาเห็นชอบแต่งตั้งอนุกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ตลอดจนให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา รวมทั้งให้การสนับสนุน การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี กำกับ และติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 40) ได้กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ โดยให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปี สถานศึกษาจะนำนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาไปทำกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของงานบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ 6 งาน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการ การเงินและพัสดุ งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษา ก่อนที่สถานศึกษาจะนำแผนปฏิบัติการดังกล่าวไปใช้จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา ก่อน ดังนั้นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรศึกษาเกี่ยวกับนโยบาย แผนพัฒนาสถานศึกษาและข้อมูลของสถานศึกษาอยู่เสมอ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 (2553 : 1) ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาในเรื่องการให้ความเห็นชอบของแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาไว้ดังนี้

1. ศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
2. พิจารณาความสอดคล้องของแผนปฏิบัติการประจำปีกับแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา
3. พิจารณาถึงความเป็นไปได้และความเหมาะสมเกี่ยวกับวิธีการหรือยุทธศาสตร์การดำเนินงานของกิจกรรม งาน/โครงการที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา
4. ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษา เป็นการศึกษา ความรู้และทำความเข้าใจในเรื่องการวางแผนการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ การให้ข้อมูล การแสดงความคิดเห็นสนับสนุนและให้ข้อเสนอแนะ รวมทั้งการให้ความเห็นชอบใน การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ตามแนวกรอบในการ ปฏิบัติงานในปีงบประมาณต่อไป

การให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตร

การให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตร เป็นภาระงานที่คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน เพื่อให้สถานศึกษามีการดำเนินงาน ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 21) ได้กำหนดการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา มีแนวการดำเนินงานตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร สาระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่น
2. วิเคราะห์ สภาพแวดล้อม และประเมินสถานภาพสถานศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายรวมทั้งคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีหลักสูตรสถานศึกษาที่ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยพยายามบูรณาการเนื้อหาสาระ ทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม
4. นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการใช้หลักสูตรที่เหมาะสม
5. นิเทศการใช้หลักสูตร
6. ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร
7. ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 43 - 44) ได้กำหนดว่า การจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา ได้มาจากสถานศึกษานำหลักสูตรแกนกลางมาจัดรวมกับหลักสูตรท้องถิ่น ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาได้กำหนดไว้หลากหลาย โดยให้คณะกรรมการสถานศึกษาสามารถเลือกใช้ให้สอดคล้อง กับบริบทและความต้องการของสถานศึกษา มีหลักในการพิจารณา ดังนี้

1. ศึกษาคุณภาพของนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานต่าง ๆ ในท้องถิ่นว่า มีความต้องการ ให้จัดหลักสูตรสถานศึกษาอย่างไร
2. พิจารณาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น โดยให้คำนึงถึงความพร้อมของสถานศึกษาและครู อันเป็นองค์ประกอบสำคัญของการจัดการศึกษา
3. พิจารณาให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

4. พิจารณาให้สถานศึกษาจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรทุกปี เพื่อนำไปพัฒนาและปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 41) ได้กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานว่าให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตร ในการทำสาระหลักสูตรของสถานศึกษาจะต้องให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นในแต่ละชุมชน แต่ละท้องถิ่นและแต่ละภูมิภาคของประเทศ มีความแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อม ทั้งทางธรรมชาติและสังคมวัฒนธรรม ดังนั้นการจัดการศึกษาโดยใช้หลักสูตรแกนกลางฉบับเดียวกัน ควรได้มีการพิจารณารายละเอียดในการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติที่หลากหลาย ตามสภาพปัญหาและความต้องการ ทั้งนี้เพราะเนื้อหามีความสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นไม่เท่ากัน บางเรื่องต้องมีการปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ เนื้อหาบางเรื่องไม่ทันสมัย ไม่ทันเหตุการณ์ ครูใช้แหล่งวิทยาการท้องถิ่นค่อนข้างน้อย และเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ แก้ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น เมื่อสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรในระดับท้องถิ่นแล้ว ก่อนที่สถานศึกษาจะนำหลักสูตรไปใช้จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สรุปได้ว่า การให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรของคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นบทบาทหน้าที่ที่ต้องศึกษาสภาพความต้องการของท้องถิ่น การดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น รวมทั้งการนำภูมิปัญญาของท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในหลักสูตรเพื่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาและพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนให้เป็นไปตามความต้องการของชุมชนและประเทศชาติ

การกำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา

การกำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา เป็นภาระงานที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้สถานศึกษามีการดำเนินงาน ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 22) กำหนดว่า บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาในการกำกับและติดตามการดำเนินงาน ตามแผนของสถานศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาต้องศึกษา รับทราบรายงานการปฏิบัติงาน ตามแผนปฏิบัติการของสถาน ศึกษา รวมทั้งข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ตลอดจนติดตามดูแล ช่วยเหลือ แก้ปัญหาและส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 42) ได้กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ โดยกำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานของสถานศึกษา ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่คณะกรรมการสถานศึกษาจะต้องรู้ เข้าใจ และปฏิบัติได้อย่าง

ถูกต้อง ในเรื่องราวของการดำเนินงานตามแผน โดยเฉพาะขั้นตอนการกำกับ ติดตาม ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดขั้นตอนหนึ่งของการบริหารการศึกษา เพื่อที่คณะกรรมการสถานศึกษาจะได้รู้ว่าการดำเนินการอย่างไร มีปัญหาอุปสรรคอย่างไรจะต้องแก้ไขปรับปรุงอย่างไร อันจะส่งผลให้งานดำเนินไปสู่จุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งวิธีกำกับและติดตาม การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษานั้น คณะกรรมการอาจทำได้โดยคณะกรรมการกำกับและติดตามด้วยตนเอง เช่น การตรวจผลงาน การสังเกตการปฏิบัติงานหรือตรวจภายใน โดยคณะกรรมการที่แต่งตั้งขึ้นจะรายงานโดยผู้ได้รับมอบหมาย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 (2553 : 1) ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาในเรื่องการให้ความเห็นชอบของแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาโดยมีแนวปฏิบัติ ไว้ดังนี้

1. กำหนดแผนการกำกับและติดตามร่วมกับสถานศึกษา ได้แก่ วิธีการ ระยะเวลา
2. ดำเนินการกำกับติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษาตามแผนที่กำหนดไว้ โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย
3. ให้ข้อมูลป้อนกลับแก่สถานศึกษาและให้ความช่วยเหลือสนับสนุนและขวัญกำลังใจในการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามแผนและมีวิธีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า การกำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษาเป็นการกำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา โดยการติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี จัดการประชุมพิจารณาการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีการสนับสนุนและการให้การช่วยเหลือด้านต่างๆ เช่น ทุนการศึกษา การเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อให้นักเรียนในเขตพื้นที่ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เป็นการเข้า มาช่วยสนับสนุน และแก้ปัญหาให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษา สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

การส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง

การส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงเป็นภาระงานที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้สถานศึกษามีการดำเนินงาน ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 22) ได้กำหนด บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาในการส่งเสริมสนับสนุนให้กับเด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพได้มาตรฐาน ได้แก่ สนับสนุนการดำเนินงานในการจัดทำข้อมูลพื้นฐานของเด็กในเขตบริการของสถานศึกษาประสานความร่วมมือ สร้างความเข้าใจกับประชาชนทั่วไป และผู้ปกครองของนักเรียนเพื่อให้เห็นความสำคัญในการสนับสนุนช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่ขาดแคลน หรือมี

ความสามารถพิเศษ เพื่อให้นักเรียนเรียนจบหลักสูตร และเกณฑ์เด็กเข้าเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาต้องตระหนัก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 42) ได้กำหนดบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาในการส่งเสริมสนับสนุนให้กับเด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและได้มาตรฐาน รัฐธรรมนูญในปัจจุบันได้ให้หลักประกันกับประชาชนในด้านเสรีภาพในการศึกษาอบรม สิทธิในการศึกษาอบรมขั้นพื้นฐานอย่างน้อย 12 ปี โดยรัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายและถือเป็นหน้าที่ของประชาชนที่จะต้องเข้ารับการศึกษอบรม คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงเป็นผู้มีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กทุกคนที่อยู่ในเขตบริการของสถานศึกษา ให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานกับทุกคนตามมาตรฐาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 (2553 : 2) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาในเรื่องการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง โดยมีแนวปฏิบัติ ไว้ดังนี้คือ

1. สถานศึกษาจัดทำข้อมูล สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับจำนวนนักเรียน การคมนาคมสภาพทางเศรษฐกิจ
2. สนับสนุนและจัดหาที่เรียนให้แก่เด็กนักเรียนในพื้นที่บริการได้เข้าเรียนในสถานศึกษาให้มากที่สุด
3. จัดหาทุนการศึกษาอุปกรณ์การศึกษาและสิ่งจำเป็นอื่นๆ แก่ผู้เรียนที่ขาดแคลน

สรุปได้ว่า การส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงเป็นการร่วมกันสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง โดยการสนับสนุนการดำเนินงานจัดทำข้อมูลพื้นฐานนักเรียนในเขตบริการ การช่วยเหลือและสนับสนุนนักเรียนที่ขาดแคลน ตลอดจนการจัดหาแหล่งเรียนรู้และส่งเสริม การจัดกิจกรรมโดยวิทยากรท้องถิ่น รวมทั้งการกำหนดแนวทางในการระดมทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เด็กนักเรียนทุกคนได้เข้าเรียนอย่างทั่วถึง และได้เรียนอย่างมีคุณภาพ

การส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็กนักเรียน ดูแลนักเรียน และนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

การส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็กนักเรียน ดูแลนักเรียนและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ เป็นบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 22) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาในการส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ได้แก่ การศึกษาข้อมูลเด็กที่มีความพิการ เด็กด้อยโอกาสและ

เด็กที่มีความสามารถพิเศษในท้องถิ่น เพื่อเสนอข้อมูลให้กับสถานศึกษา สนับสนุนสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นสื่อเป็นเครื่องมือ อุปกรณ์การเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวก ให้กับสถานศึกษา เพื่อช่วยเหลือเด็กที่มีความสามารถพิเศษในลักษณะต่าง ๆ สนับสนุนส่งเสริมให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 43) การส่งเสริมให้มีการพัฒนาศักยภาพเด็กนักเรียน ครูและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ เป็นบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา โดยรัฐธรรมนูญให้มีการพัฒนาศักยภาพเด็ก ครูและเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ รัฐธรรมนูญปัจจุบันได้กำหนดให้รัฐต้องให้การคุ้มครอง และพัฒนาเด็กและเยาวชน ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย เสริมสร้างความเป็นปึกแผ่นของครอบครัวและความเข้มแข็งของชุมชน และรัฐจะต้องสงเคราะห์ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และด้อยโอกาสให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตัวเองได้ นอกจากนี้ยังกำหนดให้รัฐต้องเลี้ยงดู และให้การศึกษาบรมตามที่กฎหมายบัญญัติแก่เด็กและเยาวชน ซึ่งไม่มีผู้ดูแล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้มีการพัฒนาศักยภาพเด็ก ครูและเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ เพื่อให้เด็กเหล่านี้ได้รับการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 (2553 : 2) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเรื่องการส่งเสริมให้มีการพัฒนาศักยภาพเด็กนักเรียน ครูและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษโดยมีแนวปฏิบัติไว้ดังนี้ คือ

1. สนับสนุนให้นักเรียนพิการ ได้มีการเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ
2. สอดส่อง ดูแลนักเรียนที่ได้รับการทูลถาม ก่อตั้ง ชมเชย ถวายรางวัลพิเศษ ใช้แรงงานเด็ก กักขัง ฯลฯ ให้ได้รับความช่วยเหลือและส่งไปขอรับบริการที่เหมาะสม
3. สอดส่อง ดูแลนักเรียนที่มีความบกพร่อง ทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้หรือมีร่างกายที่พิการ หรือทุพพลภาพหรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง
4. ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาให้แก่เด็กนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเป็นรายบุคคลให้มากที่สุด

สรุปได้ว่า การส่งเสริมให้มีการพัฒนาศักยภาพเด็กนักเรียน ครูและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ เป็นการให้นักเรียนทุกคนได้รับการศึกษา ไม่ว่านักเรียนที่บกพร่องทางร่างกาย นักเรียนด้อยโอกาส และนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ โดยมีหน้าที่ให้ข้อมูลนักเรียนพิเศษต่าง ๆ มีบทบาทในการกำกับและติดตามการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนพิเศษ กำกับติดตามและตรวจสอบ การบริหารงบประมาณให้เป็นไปตามแผน มีส่วนร่วมสนับสนุนให้สถานศึกษานำทรัพยากร

ท้องถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ รวมทั้งประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

การบริหารจัดการของสถานศึกษา

การบริหารจัดการของสถานศึกษานั้นเป็นบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 36) กล่าวถึงหน้าที่และแนวปฏิบัติของคณะกรรมการสถานศึกษาในการเสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไปของสถานศึกษา ประกอบด้วย

1. การบริหารจัดการด้านวิชาการ
 - 1.1 กำหนดมาตรฐานวิชาการของสถานศึกษา
 - 1.2 ประเมินภายในเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
 - 1.3 กำกับ ติดตาม และประเมินผล ตรวจสอบมาตรฐานการศึกษา
2. การบริหารจัดการด้านงบประมาณ
 - 2.1 กำหนดวิธีการบริหารการใช้งบประมาณของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงประสิทธิภาพ
 - 2.2 กำหนดวิธีการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล
3. การบริหารจัดการด้านการบริหารบุคคล
 - 3.1 กำหนดแผนพัฒนาครูและบุคลากรอื่นในสถานศึกษาโดยคำนึงถึงประสิทธิภาพ
 - 3.2 ให้ขวัญ กำลังใจ และยกย่องเชิดชูเกียรติแก่ครูและบุคลากรอื่นในสถานศึกษา
4. การบริหารจัดการด้านบริหารทั่วไป
 - 4.1 ให้มีการใช้ดูแลและบำรุงรักษาอาคารสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ของสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์
 - 4.2 จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้สวยงาม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้

ของนักเรียนและชุมชน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 43) ได้กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป ของสถานศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ซึ่งครอบคลุมงานเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน การจัดหาสื่อการเรียน การนิเทศ รวมทั้งการประเมินผล ฯลฯ การเสนอแนวทางและการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ จะเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้งานวิชาการของสถานศึกษามีคุณภาพสูงขึ้น และคณะกรรมการสถานศึกษาควรมีส่วนร่วมบริหารการเงินและงบประมาณ

ของสถานศึกษา โดยการให้คำปรึกษาเสนอแนะแนวทางการใช้เงินให้เกิดผลคุ้มค่า นอกจากนี้ คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคลากรด้วย เนื่องจากในบรรดาทรัพยากรการบริหารทั้งหลาย คนเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด การบริหารงานบุคลากรของสถานศึกษาจะต้องมีขอบข่ายครอบคลุมถึงการกำหนดความต้องการของบุคลากร การจัดบุคลากรเข้ามาปฏิบัติงานการพัฒนาและดำรงรักษามูลค่า และการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร นอกจากนี้คณะกรรมการสถานศึกษาจะต้องให้การเสนอแนะแนวทางและเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารทั่วไปของสถานศึกษาด้วย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 (2553 : 2) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเรื่องการมีส่วนร่วมของการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยมีแนวปฏิบัติ ไว้ดังนี้คือ

1. การบริหารจัดการด้านวิชาการ
 - 1.1 มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานวิชาการของศึกษา
 - 1.2 มีส่วนร่วมในการจัดหาผลิตสื่อเพื่อพัฒนาการเรียน
2. การบริหารจัดการด้านงบประมาณ
 - 2.1 มีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการบริหารใช้งบประมาณของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงประสิทธิภาพ
 - 2.2 มีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการตรวจสอบติดตามและประเมินผล
3. การบริหารจัดการด้านการบริหารงานบุคคล
 - 3.1 มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาครูและบุคลากรอื่นในสถานศึกษาและส่งเสริมให้มีการพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง
 - 3.2 ให้ขวัญกำลังใจและยกย่องเชิดชูเกียรติแก่ครูและบุคลากรอื่นในสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการของสถานศึกษาเป็นการประสานความร่วมมือสร้างความเข้าใจกับประชาชนและผู้ปกครองนักเรียนเพื่อให้ทราบความสำคัญของการจัดการศึกษา รับทราบผลการปฏิบัติงานรวมทั้งให้ข้อคิดเห็นเสนอแนะ ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของชุมชนเพื่อให้เกิดความคล่องตัวและนำไปสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

การส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียน

การส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนนั้นเป็นบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไว้ดังนี้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 (2553 : 3) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีหน้าที่ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งปกครองดูแลบำรุงรักษาใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 35) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเรื่องการส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนโดยมีแนวปฏิบัติ ไว้ดังนี้คือ

1. ร่วมกำหนดแนวทางในการระดมทรัพยากรต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
2. ส่งเสริมการใช้วิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาให้ความรู้กับนักเรียน
3. ร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินการและสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อสืบสาน จารีต

ประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมของท้องถิ่น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 44) ได้กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ โดยส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ คณะกรรมการสถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการส่งเสริมให้กลุ่มบุคคลหรือชุมชนมีส่วนร่วมในการแสวงหาทรัพยากร เช่น งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ มาช่วยพัฒนากิจกรรมของสถานศึกษาและกิจการการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ โดยจัดหาวิทยากรภายในท้องถิ่น หรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ ทั้งในท้องถิ่นและนอกท้องถิ่น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด (2554 : 3) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเรื่องการส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนโดยมีแนวปฏิบัติ ไว้ดังนี้คือ

1. หารายได้ทรัพย์สินและทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ เพื่อสนับสนุนจัดการเรียนการสอน
2. ส่งเสริมและกำกับติดตามการใช้วิทยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. ส่งเสริมและกำกับติดตามเพื่อให้สถานศึกษากิจกรรมที่ศึกษาจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรม

ของท้องถิ่นและของชาติ พร้อมทั้งการยกย่องเชิดชูเกียรติภูมิปัญญาท้องถิ่นตามความเหมาะสมและโอกาสอันสมควร

สรุปได้ว่า การส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนเป็นการมีส่วนร่วมกำหนดแนวทางระดมทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกเพื่อใช้ในการจัดการศึกษา

เสนอข้อมูลวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่นักเรียน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อสืบสานจารีตประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น ส่งเสริมให้สถานศึกษาหารายได้เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา รวมทั้งมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาาร่วมกันอย่างมีคุณภาพ

การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

การส่งเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนนั้นเป็นบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาคันทบุรี เขต 1 (2553 : 3) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเรื่องการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรของชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษา จะทำหน้าที่เป็นตัวแทนของสถานศึกษาเสริมสร้างความสัมพันธ์กับประชาชน หรือองค์กรต่างๆ และนำสถานศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น ได้เป็นอย่างดี

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 36) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเรื่องการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนโดยมีแนวปฏิบัติไว้ดังนี้คือ

1. ให้ความเห็นชอบนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา
2. ส่งเสริมงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน
3. ให้ความเห็นชอบขอจัดตั้งงบประมาณอุดหนุนทั่วไป และเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณของสถานศึกษา
4. ส่งเสริมการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา
5. ระดับทรัพยากรเพื่อการศึกษา และส่งเสริมให้มีการดูแล บำรุงรักษาพัฒนาใช้และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา
6. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการประเมินคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา
7. ประสาน ส่งเสริม ความสัมพันธ์ภายในสถานศึกษาและระหว่างสถานศึกษาชุมชน และท้องถิ่น
8. ให้คำแนะนำปรึกษาแก่ผู้บริหารสถานศึกษา ในกิจกรรมของสถานศึกษา
9. มีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา

10. ส่งเสริมและสนับสนุนในการดำเนินงานของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมายจากทาง ปลัดกระทรวง เลขาธิการสภาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการศึกษา ขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา และเลขาธิการคณะกรรมการศาสนาและวัฒนธรรม รวมทั้งงานอื่นที่กระทรวงมอบหมาย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 44) ได้กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา กับชุมชน ตลอดจนการประสานงานกับองค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่ง วิทยาการของชุมชน และมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น การดำเนินงานของสถานศึกษาให้ ประสบความสำเร็จนั้น นอกจากจะได้รับการสนับสนุนงานด้านงบประมาณต่าง ๆ จากทางราชการ โดยตรงแล้ว เพื่อให้ดำเนินงานบรรลุเป้าหมายอย่างจริงจัง และส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาของ นักเรียนมากยิ่งขึ้น สถานศึกษาจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือ และสนับสนุนจากองค์กรท้องถิ่น ทั้งภาครัฐ และเอกชนเพิ่มเติมอีกทางหนึ่งด้วย ดังนั้นคณะกรรมการสถานศึกษา จึงมีบทบาทสำคัญ ในการส่งเสริมสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างสถานศึกษา ชุมชน ตลอดจนการประสานงานกับองค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสถานศึกษาจะได้รับการสนับสนุนจากชุมชนและองค์กรนั้น ไปสู่ความสำเร็จ ในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนร่วม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 (2553 : 2) ได้กำหนดบทบาท หน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเรื่องการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง สถานศึกษากับชุมชนโดยมีแนวปฏิบัติ ไว้ดังนี้คือ

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาร่วมกับชุมชน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนจัด กิจกรรมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น
2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการและให้บริการด้านต่าง ๆ แก่ ชุมชน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด (2554 : 3) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเรื่องการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน โดยมีแนวปฏิบัติไว้ ดังนี้คือ

1. ประสานกับประชาชน และองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชนให้เข้ามาร่วมกันพัฒนา ปรับปรุงสถานศึกษาให้มีความพร้อมให้เป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และเป็นแหล่งที่จะให้บริการชุมชน
2. ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของสถานศึกษาประสานความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กร ภายนอกให้เห็นความสำคัญของสถานศึกษาและใช้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และเป็น แหล่งบริการชุมชน

3. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน และท้องถิ่น เพื่อพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชน

สรุปได้ว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนนั้นเป็นบทบาทหน้าที่ในการประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น ส่งเสริมให้สถานศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน หรือองค์กรต่าง ๆ เห็นความสำคัญและการพัฒนาของสถานศึกษา และนำสถานศึกษาไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น ได้เป็นอย่างดี

การให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา

การให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษานั้นเป็นบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด (2554 : 24) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเรื่องการให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษาโดยมีแนวปฏิบัติ ไว้ดังนี้คือ

1. ศึกษานโยบายแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา
2. พิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งอนุกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
3. พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
4. สนับสนุนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา
5. กำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 36) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเรื่องการให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษาโดยให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินการของสถานศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา จะต้องทำสรุปรายงานการดำเนินการ เสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาได้รับทราบ และเห็นชอบรายงานต่อสาธารณชน ซึ่งสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาจึงมีบทบาทควบคู่กัน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 44) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ว่ามีบทบาทหน้าที่ร่วมรับผิดชอบการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อรับทราบความก้าวหน้าในการดำเนินงานของสถานศึกษาจะต้องรายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ซึ่งสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาต้องมีความสัมพันธ์กัน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 (2553 : 2) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเรื่องการให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษาโดยมีแนวปฏิบัติ ไว้ดังนี้คือ

1. ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปี
2. เสนอแนะในการปรับปรุงรายงานผลการดำเนินงานประจำปี
3. ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษาก่อนเผยแพร่ต่อสาธารณชน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 (2553 : 3) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเรื่องการให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษาโดยมีแนวปฏิบัติ ไว้ดังนี้คือ

1. รับทราบและให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา
2. เสนอแนะเพื่อปรับปรุงรายงานผลการดำเนินงานประจำปีให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ก่อนนำไปเผยแพร่ต่อสาธารณชน

สรุปได้ว่า การให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษาเป็นการให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา โดยการแสดงความคิดเห็น การพิจารณาผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา และให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีก่อนเสนอต่อสาธารณชน และมีส่วนร่วมในการพิจารณาแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะกรรมการของสถานศึกษา

การแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะกรรมการ

การแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะกรรมการนั้นเป็นบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด (2554 : 4) ได้กำหนดบทบาท หน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเรื่องการแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะกรรมการ โดยดำเนินงานตามระเบียบตามที่เห็นสมควร และยังมีผู้นำชุมชนหรือประชาชนในท้องถิ่นอีกไม่น้อยที่ยินดีที่จะเข้ามาช่วยในการพัฒนาสถานศึกษา เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลดังกล่าวได้เข้ามามีส่วนร่วมคณะกรรมการสถานศึกษา จึงมีบทบาทสำคัญที่จะสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาและคณะกรรมการ เพื่อช่วยดำเนินงานในการกิจของคณะกรรมการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงได้ สถานศึกษาและคณะกรรมการศึกษา จึงควรมีบทบาทควบคู่กัน

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 50) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเรื่องการแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะกรรมการ โดยพิจารณาแต่งตั้งที่ปรึกษาหรือคณะกรรมการดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการสถานศึกษามอบหมาย โดยให้

โรงเรียนสำรวจผู้ที่มีความสามารถ และบุคคลตัวอย่างด้านต่าง ๆ ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต แล้วเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนพิจารณาตามความเหมาะสมและแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าว

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 45) ได้กำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ร่วมรับผิดชอบการดำเนินงานของสถานศึกษา กล่าวว่าการแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะกรรมการ เพื่อดำเนินการตามระเบียบนี้ตามที่เห็นสมควรจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ประชากรในชุมชนอีกจำนวนมากที่ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา เพื่อต้องการให้ท้องถิ่นของตนเองเจริญ แต่ไม่สามารถเข้ามาเป็นกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องจากระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 ดังกล่าว มีข้อจำกัด ในอัตราส่วนของคณะกรรมการสถานศึกษาจึงต้องช่วยกันสรรหาบุคคลดังกล่าวมาเป็น ที่ปรึกษา หรือคณะกรรมการ เพื่อช่วยดำเนินงานและมอบหมายภาระหน้าที่ให้ช่วยรับผิดชอบ ได้ตามศักยภาพของผู้นั้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากันตบุรี เขต 1 (2553 : 2) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเรื่องการแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะกรรมการ โดยมี แนวปฏิบัติ ไว้ ดังนี้ คือประธานกรรมการสถานศึกษาแต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะกรรมการ ตามความเหมาะสมและความจำเป็นในแต่ละกรณี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารังสิต เขต 2 (2553 : 3) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเรื่องการแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะกรรมการ โดยมี แนวปฏิบัติ ไว้ดังนี้คือ

1. พิจารณาแต่งตั้งที่ปรึกษา และหรือคณะกรรมการตามภารกิจของคณะกรรมการสถานศึกษาตามความจำเป็นและความเหมาะสม
2. ส่งเสริมสนับสนุนร่วมเป็นที่ปรึกษา ให้คณะกรรมการได้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มศักยภาพในการช่วยเหลือกิจกรรมของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะกรรมการในการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาและคณะกรรมการในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี การจัดทำร่างนโยบายและแผนพัฒนาการของสถานศึกษา รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนในการเป็นที่ปรึกษาให้คณะกรรมการต่าง ๆ ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มศักยภาพในการช่วยเหลือกิจกรรมของสถานศึกษา เพื่อช่วยดำเนินงานในภารกิจของคณะกรรมการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นได้

การปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา

การปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษานั้น เป็นบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไว้ดังนี้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด (2554 : 4) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเรื่องการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัด โดยมีแนวปฏิบัติ ไว้ดังนี้คือ

1. รับผิดชอบต่อความเห็นชอบ และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามภารกิจที่หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษานั้นมอบหมาย
2. ให้ความร่วมมือส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการในภารกิจที่สถานศึกษาจะต้องปฏิบัติตามงานที่ได้รับมอบหมายให้บังเกิดผลสำเร็จ

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 51) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเรื่องการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาโดยทำภารกิจที่ระเบียบกำหนดไว้หลายอย่างที่มีความจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือได้รับการสนับสนุนจากคณะกรรมการสถานศึกษา เช่น เรื่องนโยบายหรือเรื่องเร่งด่วนที่หน่วยงานต้นสังกัดได้แจ้งให้สถานศึกษาปฏิบัติซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ถ้าได้รับความร่วมมือได้รับการสนับสนุนจากคณะกรรมการสถานศึกษา ก็จะทำให้งานในภารกิจของสถานศึกษาประสบความสำเร็จได้รวดเร็วขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 45) ได้กำหนดว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 นอกจากนี้ยังมีหน้าที่จะต้องปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษานั้น ๆ อีกด้วย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 (2553 : 2) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเรื่องการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา โดยมีแนวปฏิบัติ ไว้ดังนี้ คือปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของสถานศึกษา ตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด (2554 : 3) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเรื่องการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัด โดยมีแนวปฏิบัติ ไว้ดังนี้คือ

1. รับผิดชอบต่อความเห็นและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามภารกิจที่หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษานั้นมอบหมาย
2. ให้ความร่วมมือ ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการในภารกิจที่สถานศึกษาจะต้องปฏิบัติตามงานที่ได้รับมอบหมายให้บังเกิดผลสำเร็จ

สรุปได้ว่า การปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดเป็นการให้ความร่วมมือและส่งเสริมกิจการของสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วย การเข้าร่วมประชุมกับหน่วยงานต้นสังกัด การแสดงความคิดเห็นและเห็นชอบในที่ประชุม การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา การให้ความร่วมมือกับทุกกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญต่าง ๆ ของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ทุนการศึกษา และส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอโดยมุ่งผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่นักเรียน และให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายสูงสุด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

มิลเลอร์ (Miller. 1996 : 475) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษาในมลรัฐเดอโรเจียน ซึ่งได้ทำการศึกษาถึงสถานการณ์การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาในปัจจุบัน และบทบาทหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการในอนาคต ผลการวิจัยพบว่า การติดต่อประสานงานระหว่างโรงเรียนกับคณะกรรมการโรงเรียนมีความสำคัญมากต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มบทบาท และตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน โรงเรียนประถมศึกษาจึงมีความจำเป็นต้องมีคณะกรรมการโรงเรียน

ไรด์เอาท์ (Rideout. 1997 : 348) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน (School-based Management) ในนิวฟันแลนด์และลาบราดอร์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองไม่เคย เข้ามามีส่วนร่วมเลย ส่วนครู อาจารย์ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพียงเล็กน้อย และในขอบเขตจำกัด ส่วนผู้บริหารมีส่วนร่วมมากที่สุด ทั้งผู้ปกครอง ครู อาจารย์ มีความต้องการ เข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบและร่วมมือในการจัดการศึกษา และต้องการให้สภาโรงเรียนทำหน้าที่ให้คำปรึกษาหารือในการดำเนินงานดังกล่าว และทั้งกลุ่มไม่มีความต้องการให้เกิดการปฏิรูปการจัดการศึกษาอย่างรุนแรง แต่ต้องการให้มีการปรับเปลี่ยนแนวการดำเนินโดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนร่วมได้ เข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น ตลอดจนต้องการให้มีการกระจายอำนาจในการส่งงบประมาณมายังโรงเรียนโดยตรง มีอำนาจในการบริหารจัดการบุคลากร โดยตรง ตลอดจนการปรับปรุงหลักสูตรระดับท้องถิ่น

บริตติงแฮม (Brittingham. 1998 : 1406) ได้ศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมของโรงเรียน ครอบครัว และชุมชนที่ประสบผลสำเร็จ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาที่จะทำให้ห้องเรียนมีคุณภาพ และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ครูจะต้องประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน และผู้ปกครองจะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งสิ่งที่ผู้ปกครองจะต้องตระหนักคือการเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมด้านสังคม อารมณ์ และความก้าวหน้า

ทางวิชาการของเด็ก การพัฒนาสภาวะของเด็ก เยาวชน และครอบครัวให้ดีขึ้นถือเป็นความจำเป็นขั้นพื้นฐานที่จะให้ครอบครัว และชุมชนเข้มแข็ง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงการมีส่วนร่วมและความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

งานวิจัยในประเทศ

บุญทัน นามศิริ (2548 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาบทบาทและการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ และด้านบริหารงานทั่วไป ยกเว้นด้านบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีเพศและวุฒิการศึกษาต่างกันมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุต่างกัน มีบทบาทในการบริหารสถานศึกษา ด้านงบประมาณและด้านบริหารงานทั่วไป และมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุเทพ ไผ่ล้อม (2548 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ความต้องการและการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า 1) ความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า งานบริหารทั่วไปอยู่ในระดับมาก ส่วนงานวิชาการงานบุคลากร และงานงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง 2) การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า งานบริหารทั่วไปอยู่ในระดับมาก งานบุคลากร งานวิชาการ และงานงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง 3) เปรียบเทียบความต้องการการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญ

สุรัช ภิญโญชีพ (2548 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร พบว่า 1) ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ส่วนด้านการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหาร

สถานศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

จำเนียร คามัง (2548 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัยเขต 2 อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย พบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานของสถานศึกษาโดย ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานของสถานศึกษา โดยแยกเป็นรายกลุ่ม พบว่า ผู้แทนผู้บริหาร ผู้แทนครู และผู้แทนผู้ทรงคุณวุฒิมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้แทนของผู้ปกครองผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือองค์กรศาสนาอื่นและผู้แทนองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง 3) ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของสถานศึกษามากที่สุด ได้แก่ การไม่มีเวลา การขาดงบประมาณสนับสนุน การขาดความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ความรู้เกี่ยวกับความเคลื่อนไหวทางการศึกษาและความรู้เกี่ยวกับการบริหารโรงเรียน

นิรุต คิดพิณ (2549 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน : กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนโป่งนก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 3 พบว่า บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มโรงเรียนโป่งนก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 3 อยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับครู ในกลุ่มโรงเรียนโป่งนก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มโรงเรียนโป่งนก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 3 คือ ควรส่งเสริมให้มีการอบรมให้ความรู้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของตนเองต่อสถานศึกษา เพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมอย่างจริงจังและปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนเองได้อย่างเต็มที่

ขวัญเรือน ชนะศัตรู (2549 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน

ในจังหวัดชลบุรี พบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน ในการจัดการศึกษาด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไป เรียงระดับจากการมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ ระดับรับทราบข้อมูล ระดับการให้คำปรึกษา ระดับสนับสนุน ระดับร่วมปฏิบัติ และระดับร่วมตัดสินใจ 2) ลักษณะการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา เป็นการรับทราบข้อมูลจากการประชุมและการรายงานของสถานศึกษา ลักษณะการร่วมให้คำปรึกษาในที่ประชุมและเสนอแนะแนวปฏิบัติ และสนับสนุนทุนทรัพย์เพื่อส่งเสริมกิจกรรมในสถานศึกษา ร่วมปฏิบัติกิจกรรมในและนอกสถานศึกษาบ้าง แต่การเข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจในการจัดการศึกษาด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปนั้นมีน้อยมาก ซึ่งเป็นลักษณะ การรับทราบข้อมูล แต่ไม่ได้ร่วมตัดสินใจดำเนินการ

มะลิคามาศ เสี่ยมแก้ว (2550 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การนำเสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 พบว่า 1) ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคลากร และการบริหารงานทั่วไป ทั้ง 4 ด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 2) รูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ประกอบด้วยรูปแบบย่อย 4 รูปแบบ คือ รูปแบบการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการ รูปแบบการมีส่วนร่วมการบริหารงบประมาณ รูปแบบการมีส่วนร่วมการบริหารงานบุคลากร และรูปแบบการมีส่วนร่วมการบริหารงานทั่วไป

ทวีศักดิ์ แก้วพิพัฒน์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า 1) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา โดยรวม ดังนี้ ช่วงชั้นที่ 1-2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนช่วงชั้นที่ 3-4 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่มีระดับช่วงชั้นต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

อริญญ แก้วทอง (2550 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ตามลำดับดังนี้ คือ ด้านวิชาการ ด้านบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านงบประมาณ 2) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษาด้านชุมชน ด้านครูผู้สอน ด้านผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา และด้านกรรมการสถานศึกษา

อานนท์ นามเพ็ง (2550 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า 1) การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่า ผู้บริหาร ครู ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้แทนผู้ปกครอง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การกำกับการดำเนินงานของสถานศึกษา การส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานด้านต่าง ๆ และการมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมาย กำหนด แตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

เบญจรงค์ แสงสุกวาว (2551 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษาโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมและรายด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป อยู่ในระดับมาก คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลในภาคตะวันออกเฉียง

เถียงเหนือ โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลนคร ในภาคตะวันออกเถียงเหนือ โดยภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริหารงานทั่วไป แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ประเมิน ทองพรวง (2553 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนประถมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นบุคคลภายในและบุคคลภายนอกโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาขนาดใหญ่โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านนโยบายในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการปรับหลักสูตรแกนกลางให้เข้ากับสภาพท้องถิ่น และด้านการสร้างหลักสูตรท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้ และด้านการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้น การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสอดคล้องกับการพัฒนาสถานศึกษา ดังนั้นจึงได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนในการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ปีการศึกษา 2557 จำนวน 5,450 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ปีการศึกษา 2557 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610) และการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นในการแบ่งได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 358 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 35 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 92 คน รวมจำนวน 127 คน ผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษานขนาดกลาง จำนวน 30 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษานขนาดกลาง จำนวน 93 คน รวมจำนวน 123 คน และผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษานขนาดใหญ่ จำนวน 17 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษานขนาดใหญ่ จำนวน 91 คน รวมจำนวน 108 คน ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ขนาดของสถานศึกษา	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูผู้สอน	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูผู้สอน
ขนาดเล็ก	315	1,891	35	92
ขนาดกลาง	178	1,620	30	93
ขนาดใหญ่	75	1,371	17	91
รวม	568	4,882	82	276

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมี จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ซึ่งกำหนดคะแนน แบ่งเป็น 5 ระดับ ตามแบบของเบสท์และคาห์น (Best and Kahn) ดังนี้ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ. 2550 : 55)

- 5 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาระดับมาก
- 3 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตาม ลำดับขั้นตอนโดยศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

- ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการ
- สร้างแบบสอบถามตามที่ได้ศึกษาแล้วนำเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence : IOC) ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .80 – 1.00

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่คุณผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มทดลอง ที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในจังหวัดตราด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมได้ค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ .32-.94

5. นำแบบสอบถามที่ได้หาค่าอำนาจจำแนกแล้วมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ธานินทร์ ศิลป์จารุ. 2550 : 55) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .98

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดเพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมุติฐานการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด เพื่อแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
2. ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมแบบสอบถามให้สถานศึกษาในพื้นที่พื้นฐานจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด และกำหนดวันรับคืนแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยขอรับแบบสอบถามด้วยตนเองจากสถานศึกษา
4. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่สมบูรณ์ มาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในการคำนวณค่าทางสถิติดังกล่าว โดยอาศัยการคำนวณจากโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด วิเคราะห์ โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน ดังนี้ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ. 2550 : 55)

4.51 – 5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด เปรียบเทียบตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยการทดสอบค่าที (t-test)

4. วิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด เปรียบเทียบตามขนาดของสถานศึกษาโดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการตรวจสอบความแตกต่างของเชฟเฟ้ (Scheffe')

5. นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ทำในรูปตารางประกอบบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. คำนวณค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ (%)

1.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence : IOC)

2.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม

2.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การทดสอบค่าที (t-test)

3.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการตรวจสอบความแตกต่างของเชฟเฟ้ (Scheffe')

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าที
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าเอฟ
p	แทน	ความน่าจะเป็นของค่าสถิติ
SS	แทน	ค่า Sum of Squares
MS	แทน	ค่า Mean of Square
df	แทน	ค่า Degree of Freedom
*	แทน	ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอเป็นตอนๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามประสบการณ์ และขนาดของสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	
	(n = 358)	ร้อยละ
1. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
ประสบการณ์น้อย	76	21.20
ประสบการณ์มาก	282	78.80
รวม	358	100.00
2. ขนาดของสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก (สถานศึกษาที่มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน)	127	35.50
ขนาดกลาง (สถานศึกษาที่มีนักเรียนตั้งแต่ 121-300 คน)	123	34.40
ขนาดใหญ่ (สถานศึกษาที่มีนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป)	108	30.20
รวม	358	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามผู้มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาก จำนวน 282 คน คิดเป็นร้อยละ 78.80 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อย จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 21.20 ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 35.50 และปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 34.40 และสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 108 คิดเป็นร้อยละ 30.20

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของ
สถานศึกษา ดังตาราง 3 – 16

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวม

การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา	n = 358			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. ด้านการกำหนดนโยบาย และแผนพัฒนาการ ศึกษาของสถานศึกษา	4.49	.64	1	มาก
2. ด้านการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการ ประจำปีของสถานศึกษา	4.22	.92	3	มาก
3. ด้านการให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระ หลักสูตร	4.32	.55	2	มาก
4. ด้านการกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผน ของสถานศึกษา	3.89	.97	4	มาก
5. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนทุก คนในเขตบริการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง	3.39	.71	11	ปานกลาง
6. ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาศักยภาพนักเรียน ดูแลนักเรียน และนักเรียนที่มีความสามารถ พิเศษ	3.25	.68	12	ปานกลาง
7. ด้านการจัดการบริหารของสถานศึกษา	3.81	.59	5	มาก
8. ด้านการส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อ เสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียน	3.64	.71	6	มาก
9. ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง สถานศึกษากับชุมชน	3.44	.65	10	ปานกลาง
10. ด้านการให้ความเห็นชอบรายงานผลการ ดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา	3.50	.73	9	ปานกลาง

ตาราง 3 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา	n = 358			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
11. ด้านการแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะกรรมการ	3.53	1.85	8	มาก
12. ด้านการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา	3.56	.89	7	มาก
รวม	3.75	.42		มาก

จากตาราง 3 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ด้านการกำหนดนโยบาย และแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.49$) ด้านการให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตร ($\bar{X} = 4.32$) และด้านการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.22$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการกำหนดนโยบาย และแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมและจำแนกเป็นรายข้อ

ด้านการกำหนดนโยบาย และแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา	n = 358			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. กำหนดนโยบาย เป้าหมายและทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	4.44	.68	4	มาก
2. กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ด้านวิชาการ	4.52	.71	3	มากที่สุด
3. กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ด้านบุคลากร	4.39	.70	5	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

ด้านการกำหนดนโยบาย และแผนพัฒนา		n = 358		
การศึกษาของสถานศึกษา		$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่ ระดับ
4.	กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ด้านอาคารสถานที่	4.56	.71	1 มากที่สุด
5.	กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ด้านกิจกรรมนักเรียน	4.56	.67	2 มากที่สุด
รวม		4.49	.64	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการกำหนดนโยบาย และแผนพัฒนาการศึกษา
ของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่
อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ กำหนดแผนพัฒนาการศึกษา
ของสถานศึกษาด้านอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 4.56$) กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาด้าน
กิจกรรมนักเรียน ($\bar{X} = 4.56$) และกำหนดนโยบายเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.44$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา โดยรวมและจำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา	n = 358			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีจากเอกสารและแหล่งความรู้ต่าง ๆ	4.23	1.03	3	มาก
2. การให้ข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี	4.31	.89	2	มาก
3. การแสดงความคิดเห็นให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี	4.04	1.32	5	มาก
4. การพิจารณาความสอดคล้องของแผนปฏิบัติการประจำปีกับธรรมนูญสถานศึกษา	4.32	.92	1	มาก
5. การพิจารณาถึงความเป็นไปได้และความเหมาะสมเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การดำเนินงานของกิจกรรมที่ระบุไว้	4.20	1.00	4	มาก
รวม	4.22	.92		มาก

จากตาราง 5 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ การพิจารณาความสอดคล้องของแผนปฏิบัติการประจำปีกับธรรมนูญสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.32$) การให้ข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X} = 4.31$) และการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีจากเอกสารและแหล่งความรู้ต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.23$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตร โดยรวมและจำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านการให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตร	n = 358			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. การมีส่วนร่วมในการพิจารณาการจัดเนื้อหาวิชาที่สอนในสถานศึกษาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรในสถานศึกษา	4.30	.60	4	มาก
2. การมีส่วนร่วมในการพิจารณาการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น	4.37	.66	3	มาก
3. การมีส่วนร่วมให้ความเห็นชอบในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา	4.16	.60	5	มาก
4. การให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา	4.39	.72	1	มาก
5. การให้ความเห็นชอบสาระหลักสูตรท้องถิ่นที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น	4.39	.68	2	มาก
รวม	4.32	.55		มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ การให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.39$) การให้ความเห็นชอบสาระหลักสูตรท้องถิ่นที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น ($\bar{X} = 4.39$) และการมีส่วนร่วมในการพิจารณาการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.37$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา โดยรวมและจำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านการกำกับติดตามการดำเนินงาน ตามแผนของสถานศึกษา	n = 358			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. การกำหนดวิธีการและระยะเวลาในการกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนร่วมกับ สถานศึกษา	3.92	1.09	3	มาก
2. การกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติ การของสถานศึกษาด้วยเครื่องมือและ วิธีการที่ หลากหลาย	4.06	.87	1	มาก
3. การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่สถานศึกษาและให้ ความช่วยเหลือสนับสนุนในการดำเนินงานของ สถานศึกษาให้เป็นไปตามแผนและมีการพัฒนา อย่างต่อเนื่อง	3.67	1.46	5	มาก
4. การสนับสนุนการดำเนินการให้นักเรียนใน เขตพื้นที่บริการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง	4.00	1.01	2	มาก
5. การสนับสนุนช่วยเหลือนักเรียนขาดแคลน ทุนทรัพย์ให้ได้เรียนจนจบหลักสูตร	3.83	1.08	4	มาก
รวม	3.89	.97		มาก

จากตาราง 7 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ การกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผน ปฏิบัติการของสถานศึกษาด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย ($\bar{X} = 4.06$) การสนับสนุนการดำเนินการให้นักเรียนในเขตพื้นที่บริการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 4.00$) และการกำหนดวิธีการและระยะเวลาในการกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนร่วมกับสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.92$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง โดยรวมและจำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนทุกคน ในเขตบริการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง	n = 358			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. การมีส่วนสนับสนุนให้เด็กนักเรียนในเขตพื้นที่ บริการได้เข้าเรียนในสถานศึกษา	3.50	.99	2	ปานกลาง
2. การจัดหาทุนการศึกษาให้แก่เด็กนักเรียนที่ ขาดแคลน	3.31	.90	4	ปานกลาง
3. การจัดหาอุปกรณ์การศึกษาและสิ่งจำเป็น ให้แก่ผู้เรียนที่ขาดแคลน	3.22	.88	5	ปานกลาง
4. การจัดหาแหล่งเรียนรู้และส่งเสริมการจัด กิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยวิทยากรท้องถิ่น	3.58	.91	1	มาก
5. การกำหนดแนวทางในการระดมทรัพยากร ต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายในท้องถิ่นเพื่อนำมา พัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.33	.69	3	ปานกลาง
รวม	3.39	.71		ปานกลาง

จากตาราง 8 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ การจัดหาแหล่งเรียนรู้และส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยวิทยากรท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.58$) การมีส่วนสนับสนุนให้เด็กนักเรียนในเขตพื้นที่บริการได้เข้าเรียนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.50$) และการกำหนดแนวทางในการระดมทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายในท้องถิ่นเพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.33$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธินักเรียนดูแลนักเรียน และนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ โดยรวมและจำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านการส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธินักเรียนดูแลนักเรียน และนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ	n = 358			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. การสนับสนุนให้เด็กพิการได้มีเรียนร่วมกับเด็กปกติในสถานศึกษา	3.13	.72	5	ปานกลาง
2. การดูแลและจัดให้เด็กในชุมชนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญาอารมณ์ สังคม ให้ได้รับการศึกษาในสถานศึกษา	3.28	1.06	2	ปานกลาง
3. การส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาแก่เด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเป็นรายบุคคล	3.36	.92	1	ปานกลาง
4. การส่งเสริมให้สถานศึกษานำทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการศึกษา	3.19	.64	4	ปานกลาง
5. การประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ	3.28	.62	3	ปานกลาง
รวม	3.25	.68		ปานกลาง

จากตาราง 9 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ การส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาแก่เด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.36$) การดูแลและจัดให้เด็กในชุมชนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญาอารมณ์ สังคม ให้ได้รับการศึกษาในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.28$) การประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.28$)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการจัดการบริหารของสถานศึกษา โดยรวมและจำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านการจัดการบริหารของสถานศึกษา	n = 358			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. การมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานวิชาการของสถานศึกษา	4.09	.77	1	มาก
2. การมีส่วนร่วมในการจัดหาและผลิตสื่อเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในสถานศึกษา	3.73	.82	3	มาก
3. การมีส่วนร่วมในการจัดหาและกำหนดวิธีการบริหารการใช้งบประมาณของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ	3.63	.84	5	มาก
4. การมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการตรวจสอบติดตามและประเมินผลการใช้งบประมาณของสถานศึกษา	3.96	.84	2	มาก
5. การมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาครูและบุคลากรอื่นในสถานศึกษาและส่งเสริมให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	3.66	.65	4	มาก
รวม	3.81	.59		มาก

จากตาราง 10 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการจัดการบริหารของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ การมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานวิชาการของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.09$) การมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการตรวจสอบติดตามและประเมินผลการใช้งบประมาณของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.96$) การมีส่วนร่วมในการจัดหาและผลิตสื่อเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.73$)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อเสริมสร้าง พัฒนาการของนักเรียน โดยรวมและจำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านการส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากร เพื่อเสริมสร้าง พัฒนาการของนักเรียน	n = 358			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. การหารายได้และทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา	3.45	.80	5	ปานกลาง
2. การส่งเสริมและสนับสนุนให้นักวิทยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นในการพัฒนาสถานศึกษา	3.66	1.10	2	มาก
3. การส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมที่สืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นตามความเหมาะสม	3.77	.94	1	มาก
4. การส่งเสริมการจัดกิจกรรมของสถานศึกษาให้มีการยกย่องเชิดชูเกียรติภูมิปัญญาท้องถิ่นตามความเหมาะสมและโอกาสอันควร	3.66	.71	3	มาก
5. การประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา	3.64	.69	4	มาก
รวม	3.64	.71		มาก

จากตาราง 11 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อเสริมสร้าง พัฒนาการของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ การส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมที่สืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นตามความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.77$) การส่งเสริมและสนับสนุนให้นักวิทยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นในการพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.66$) และการส่งเสริมการจัดกิจกรรมของสถานศึกษาให้มีการยกย่องเชิดชูเกียรติภูมิปัญญาท้องถิ่นตามความเหมาะสมและโอกาสอันควร ($\bar{X} = 3.66$)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน โดยรวมและจำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน	n = 358			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. การส่งเสริมให้สถานศึกษาร่วมกับชุมชน องค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาการศึกษาและพัฒนาท้องถิ่น	3.64	.69	1	มาก
2. การส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาเป็น แหล่งวิทยากรและให้บริการด้านต่าง ๆ แก่ ชุมชน	3.43	.84	3	ปานกลาง
3. การส่งเสริมให้สถานศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมใน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน	3.43	.84	4	ปานกลาง
4. การส่งเสริมให้ใช้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ ของชุมชน	3.19	.91	5	ปานกลาง
5. การประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานของ สถานศึกษา	3.50	.89	2	ปานกลาง
รวม	3.44	.65		ปานกลาง

จากตาราง 12 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ การส่งเสริมให้สถานศึกษาร่วมกับชุมชนองค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการศึกษาและพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.64$) การประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.50$) และการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรและให้บริการด้านต่าง ๆ แก่ชุมชน ($\bar{X} = 3.43$)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา โดยรวมและจำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านการให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา	n = 358			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. การเสนอแนะให้สถานศึกษาปรับปรุงรายงานผลการดำเนินงานประจำปี	3.54	.97	3	มาก
2. การให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ก่อนเผยแพร่ต่อสาธารณชน	3.68	1.03	1	มาก
3. การให้ข้อมูลต่าง ๆ แก่สถานศึกษาในการจัดทำรายงานการดำเนินงานประจำปีแก่สถานศึกษา	3.62	1.00	2	มาก
4. การให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปี ก่อนเสนอต่อสาธารณชน	3.32	.83	4	ปานกลาง
5. การพิจารณาแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะอนุกรรมการของสถานศึกษา	3.32	1.00	5	ปานกลาง
รวม	3.50	.73		ปานกลาง

จากตาราง 13 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ การให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ก่อนเผยแพร่ต่อสาธารณชน ($\bar{X} = 3.68$) การให้ข้อมูลต่าง ๆ แก่สถานศึกษาในการจัดทำรายงานการดำเนินงานประจำปีแก่สถานศึกษา ($\bar{X} = 3.62$) และการเสนอแนะให้สถานศึกษาปรับปรุงรายงานผลการดำเนินงานประจำปี ($\bar{X} = 3.54$)

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะกรรมการ โดยรวมและจำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านการแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะกรรมการ	n = 358			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. การเสนอแนะในการพิจารณาแต่งตั้งที่ปรึกษาของสถานศึกษา	3.23	.96	5	ปานกลาง
2. การเสนอแนะในการพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา	3.45	.93	3	ปานกลาง
3. การแต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดทำร่างนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา	3.67	2.92	2	มาก
4. การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี	3.41	2.94	4	ปานกลาง
5. การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะกรรมการการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา	3.91	2.90	1	มาก
รวม	3.53	1.85		มาก

จากตาราง 14 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะกรรมการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะกรรมการการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.91$) การแต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดทำร่างนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.67$) และการเสนอแนะในการพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.45$)

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา โดยรวมและจำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย จากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา	n = 358			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. การให้ความช่วยเหลือสถานศึกษาปฏิบัติงานตามที่สถานศึกษาได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัด	3.62	1.02	3	มาก
2. การสนับสนุนและร่วมมือกับสถานศึกษาในการปฏิบัติงานตามที่สถานศึกษาได้รับมอบหมาย	3.67	1.11	1	มาก
3. การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้น	3.60	1.00	4	มาก
4. การให้ความร่วมมือในทุกกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญต่าง ๆ ของสถานศึกษา	3.25	.89	5	ปานกลาง
5. การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ในการสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ	3.65	2.92	2	มาก
รวม	3.56	.89		มาก

จากตาราง 15 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ การสนับสนุนและร่วมมือกับสถานศึกษาในการปฏิบัติงานตามที่สถานศึกษาได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 3.67$) การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ในการสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.65$) และการให้ความช่วยเหลือสถานศึกษาปฏิบัติงานตามที่สถานศึกษาได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัด ($\bar{X} = 3.62$)

ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบบทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา		ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน				t	P
		ประสบการณ์น้อย (n = 76)		ประสบการณ์มาก (n = 282)			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.	ด้านการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา	4.68	.40	4.45	.69	2.789	.000*
2.	ด้านการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา	4.36	.87	4.18	.93	1.515	.131
3.	ด้านการให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตร	4.54	.41	4.26	.57	3.906	.000*
4.	ด้านการกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา	4.04	1.02	3.85	.96	1.475	.141
5.	ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง	3.56	.65	3.34	.72	2.375	.018*
6.	ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาศักยภาพนักเรียนดูแลนักเรียน และนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ	3.37	.64	3.21	.68	1.822	.069
7.	ด้านการจัดการบริหารของสถานศึกษา	3.86	.53	3.80	.60	.809	.419
8.	ด้านการส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียน	3.60	.72	3.65	.71	.531	.596
9.	ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน	3.38	.65	3.45	.65	-.863	.389
10.	ด้านการให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา	3.43	.77	3.51	.72	-.822	.411

ตาราง 16 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน				t	p
	ประสบการณ์		ประสบการณ์			
	น้อย (n = 76)		มาก (n = 282)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
11. ด้านการแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะอนุกรรมการ	3.97	3.69	3.42	.80	2.323	.199
12. ด้านการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา	3.77	1.39	3.50	.68	2.308	.113
รวม	3.88	.53	3.72	.38	2.966	.003

* $p \leq .05$

จากตาราง 16 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวม
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดนโยบาย
และแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตร
และด้านการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการ
ประจำปีของสถานศึกษา ด้านการกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา ด้านการ
ส่งเสริมให้มีการพัฒนาศักยภาพนักเรียนดูแลนักเรียน และนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านการจัดการ
บริหารของสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียน
ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ด้านการให้ความเห็นชอบรายงานผล
การดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา ด้านการแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะอนุกรรมการ และด้านการ
ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่าง
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนา					
การศึกษาของสถานศึกษา					
ระหว่างกลุ่ม	22.223	2	11.111	30.934	.000*
ภายในกลุ่ม	127.517	355	.359		
รวม	149.740	357			
2. ด้านการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติ					
การประจำปีของสถานศึกษา					
ระหว่างกลุ่ม	10.639	2	5.319	6.462	.002*
ภายในกลุ่ม	292.235	355	.823		
รวม	302.875	357			
3. ด้านการให้ความเห็นชอบในการจัดทำ					
สารหลักสูตร					
ระหว่างกลุ่ม	9.145	2	4.573	15.951	.000*
ภายในกลุ่ม	101.767	355	.287		
รวม	110.912	357			
4. ด้านการกำกับติดตามการดำเนินงาน					
ตามแผนของสถานศึกษา					
ระหว่างกลุ่ม	9.062	2	4.531	4.850	.008*
ภายในกลุ่ม	331.637	355	.934		
รวม	340.699	357			
5. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนให้					
นักเรียนทุกคนในเขตบริการได้รับการ					
ศึกษาอย่างทั่วถึง					
ระหว่างกลุ่ม	13.593	2	6.796	14.160	.000*
ภายในกลุ่ม	170.391	355	.480		
รวม	183.984	357			

ตาราง 17 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา	SS	df	MS	F	p
6. ด้านการส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิ นักเรียนดูแลนักเรียน และนักเรียนที่มี ความสามารถพิเศษ					
ระหว่างกลุ่ม	11.673	2	5.836	13.475	.000*
ภายในกลุ่ม	153.759	355	.433		
รวม	165.432	357			
7. ด้านการจัดการบริหารของสถานศึกษา					
ระหว่างกลุ่ม	2.152	2	1.076	3.097	.046*
ภายในกลุ่ม	123.351	355			
รวม	125.503	357			
8. ด้านการส่งเสริมให้มีการระดม ทรัพยากรเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของ นักเรียน					
ระหว่างกลุ่ม	2.228	2	1.114	2.192	.113
ภายในกลุ่ม	180.440	355	.508		
รวม	182.668	357			
9. ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน					
ระหว่างกลุ่ม	.039	2	.020	.045	.955
ภายในกลุ่ม	153.772	355	.433		
รวม	153.812	357			
10. ด้านการให้ความเห็นชอบรายงานผล การดำเนินงานประจำปีของ สถานศึกษา					
ระหว่างกลุ่ม	.265	2	.132	.243	.784
ภายในกลุ่ม	193.075	355	.544		
รวม	193.340	357			

ตาราง 17 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา	SS	df	MS	F	p
11. ด้านการแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะ อนุกรรมการ					
ระหว่างกลุ่ม	13.198	2	6.599	1.931	.147
ภายในกลุ่ม	1213.285	355	3.418		
รวม	1226.583	357			
12. ด้านการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับ มอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของ สถานศึกษา					
ระหว่างกลุ่ม	6.337	2	3.169	4.068	.018*
ภายในกลุ่ม	276.536	355	.779		
รวม	282.873	357			
ภาพรวม					
ระหว่างกลุ่ม	5.238	2	2.619	15.763	.000*
ภายในกลุ่ม	58.979	355	.166		
รวม	64.217	357			

* $p \leq .05$

จากตาราง 17 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา เมื่อพิจารณาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนา การศึกษาของสถานศึกษา ด้านการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ด้านการให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตร ด้านการกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาศักยภาพนักเรียนดูแลนักเรียน และนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านการจัดการบริหารของสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง ด้านการ

จัดการบริหารของสถานศึกษา ด้านการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียน ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ด้านการให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา และด้านการแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะกรรมการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวม

ขนาดของสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.89	3.75	3.60
ขนาดเล็ก	3.89	-	0.14*	0.29*
ขนาดกลาง	3.75	-	-	0.15*
ขนาดใหญ่	3.60	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 18 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวม พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กมีส่วนร่วมในการบริหารงานมากกว่าสถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดใหญ่

ตาราง 19 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนา

ขนาดของสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.69	4.63	4.12
ขนาดเล็ก	4.69	-	0.06	0.57*
ขนาดกลาง	4.63	-	-	0.51*
ขนาดใหญ่	4.12	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 19 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาพบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลาง มีส่วนร่วมในการบริหารงานมากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่

ตาราง 20 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ การมีส่วนร่วมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา

ขนาดของสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.29	4.37	3.96
ขนาดเล็ก	4.29	-	0.08	0.33*
ขนาดกลาง	4.37	-	-	0.41*
ขนาดใหญ่	3.96	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 20 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาพบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลาง มีส่วนร่วมในการบริหารงานมากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่

ตาราง 21 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ การมีส่วนร่วมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตร

ขนาดของสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.45	4.40	4.08
ขนาดเล็ก	4.45	-	0.05	0.37*
ขนาดกลาง	4.40	-	-	0.32*
ขนาดใหญ่	4.08	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 21 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรพบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลาง มีส่วนร่วมในการบริหารงานมากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่

ตาราง 22 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ การมีส่วนร่วมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา

ขนาดของสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.05	3.93	3.67
ขนาดเล็ก	4.05	-	0.12	0.38*
ขนาดกลาง	3.93	-	-	0.26
ขนาดใหญ่	3.67	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 22 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษาพบว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก มีส่วนร่วมในการบริหารงานมากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่

ตาราง 23 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ การมีส่วนร่วมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง

ขนาดของสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.65	3.20	3.30
ขนาดเล็ก	3.65	-	0.45*	0.35*
ขนาดกลาง	3.20	-	-	0.10
ขนาดใหญ่	3.30	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 23 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กมีส่วนร่วมในการบริหารงานมากกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่

ตาราง 24 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ การมีส่วนร่วมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธินักเรียนดูแลนักเรียนและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

ขนาดของสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.49	3.15	3.07
ขนาดเล็ก	3.49	-	0.34*	0.42*
ขนาดกลาง	3.15	-	-	0.08
ขนาดใหญ่	3.07	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 24 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธินักเรียนดูแลนักเรียนและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก มีส่วนร่วมในการบริหารงานมากกว่าขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดใหญ่

ตาราง 25 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการจัดการสถานศึกษา

ขนาดของสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.90	3.81	3.71
ขนาดเล็ก	3.90	-	0.09	0.19*
ขนาดกลาง	3.81	-	-	0.10
ขนาดใหญ่	3.71	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 25 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการจัดการสถานศึกษา พบว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก มีส่วนร่วมในการบริหารงานมากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่

ตาราง 26 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา

ขนาดของสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.73	3.49	3.42
ขนาดเล็ก	3.73	-	0.24	0.31*
ขนาดกลาง	3.49	-	-	0.07
ขนาดใหญ่	3.42	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 26 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก มีส่วนร่วมในการบริหารงานมากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ปีการศึกษา 2557 จำนวน 5,450 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ปีการศึกษา 2557 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610) และการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นในการแบ่งได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 358 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 35 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 92 คน รวมจำนวน 127 คน ผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 30 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 93 คน รวมจำนวน 123 คน และผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 17 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 91 คน รวมจำนวน 108 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมี จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ซึ่งกำหนดคะแนน แบ่งเป็น 5 ระดับ ตามแบบของเบสท์และคาห์น (Best and Kahn)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ถึงผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด เพื่อแจ้งให้ทราบถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

4.2 ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมแบบสอบถามให้ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด และกำหนดวันรับคืนแบบสอบถาม

4.3 ผู้วิจัยขอรับแบบสอบถามด้วยตนเองจากสถานศึกษา

4.4 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่สมบูรณ์ มาวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในการคำนวณค่าทางสถิติดังกล่าว โดยอาศัยการ คำนวณจากโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

5.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ

5.2 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด วิเคราะห์ โดยการหาค่าเฉลี่ยและ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน

5.3 วิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด เปรียบเทียบตามประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงานโดยการทดสอบค่าที (t-test)

5.4 วิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด เปรียบเทียบตามขนาดของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ จะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการตรวจสอบความแตกต่างของเชฟเฟ้ (Scheffe')

5.5 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ทำในรูปตารางประกอบบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้อมูลของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามผู้มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาก จำนวน 282 คน คิดเป็นร้อยละ 78.80 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อย จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 21.20 ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 35.50 และปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 34.40 และสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 108 คิดเป็นร้อยละ 30.20

2. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ 3 ลำดับ ด้านการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรและด้านการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา

3. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

3.1 การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา เมื่อพิจารณาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ดังต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการจัดการศึกษาบทบาทหน้าที่ในการบริหารมิได้ขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาเพียงฝ่ายเดียว หากต้อง

โยงสัมพันธ์กันหลายฝ่าย จึงทำให้เกิดการมีส่วนร่วมด้วยกัน ตลอดจนการจัดการศึกษาทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจยอมทำให้ผู้เรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความรัก และความผูกพันและรู้สึกห่วงหาอาทร มีความภาคภูมิใจอันเป็นการนำไปสู่ความต้องการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาและท้องถิ่นของตนอย่างเต็มที่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 10) สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญทัน นามศิริ (2548 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาบทบาทและ การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การศึกษาบทบาทและการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรัชย์ ภิญญโษี (2548 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี พบว่าความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณส่วนด้านการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง

2. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้ที่มีประสบการณ์มากจะมีความรู้ความเข้าใจ มีความพร้อมมากกว่า และมีความรับผิดชอบสูงในการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาได้มาก จึงทำให้การมีส่วนร่วมในเรื่องดังกล่าวแตกต่างกันอีกทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีประสบการณ์มาก จะมีการทำงานร่วมกับบุคคล ชุมชน หรือองค์กรต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชนมาก บางคนอาจจะเคยเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมาแล้วหลายวาระ เคยได้มีส่วนร่วมปฏิบัติตามหน้าที่จนเกิดความคุ้นเคยและเข้าใจการบริหารงานสถานศึกษาเป็นอย่างดี และประเด็นที่ควรพิจารณาอีกประการหนึ่งคือ วัฒนธรรมการมอบหมายงาน ด้านการวางแผนการกำกับติดตาม การดำเนินงานตามแผน และการประเมินผลงานงานของคนไทย โดยส่วนใหญ่ มักจะมอบหมายงานตามประสบการณ์ ด้วยเชื่อว่า ผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่า จะมีความละเอียดรอบคอบในการทำงานมากกว่า ดังนั้นเมื่อได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว จึงมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาได้มากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อย (จันทราณี สงวนนาม, 2549 : 15) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจรงค์ แสงสุกวาว (2551 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษาโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการด้านการบริหารงบประมาณ และด้านบริหารงานบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริหารงานทั่วไป แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา เมื่อพิจารณาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะว่าสถานศึกษาขนาดต่างกันมีการบริหารสถานศึกษาตรงตามเป้าหมายของกระทรวงศึกษาธิการตามที่กำหนดตามลำดับของขนาดสถานศึกษา กล่าวคือ สถานศึกษาขนาดเล็กมีคณะกรรมการสถานศึกษามีจำนวน 9 คน จึงทำให้มีความใกล้ชิดและความคุ้นเคยและได้มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาหรือมีส่วนร่วมในบทบาทในการทำกิจกรรมที่จัดขึ้นเป็นประจำ ส่วนสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ ก็ได้มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาลดลงตามลำดับ (ทวิศักดิ์ แก้วพิพัฒน์, 2550 : 141) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อานนท์ นามเพ็ง (2550 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การกำกับการดำเนินงานของสถานศึกษา การส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานด้านต่าง ๆ และการมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมาย กำหนด แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของประเมิน ทองพรวง (2553 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราด พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราด จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่าการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านนโยบายในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการปรับหลักสูตรแกนกลางให้เข้ากับสภาพท้องถิ่น และด้านการสร้างหลักสูตรท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้ และด้านการติดตามและประเมินผล การใช้หลักสูตรท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้มีการพหุภักดิ์สิทธิให้นักเรียนดูแลนักเรียน และนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ เกี่ยวกับการสนับสนุนให้เด็กพิการ ได้มีการเรียนร่วมกับเด็กปกติในสถานศึกษา และส่งเสริมให้สถานศึกษานำทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการศึกษา ตลอดจนควรประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง
2. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เกี่ยวกับการจัดหาอุปกรณ์การศึกษา จัดหาทุนการศึกษาและสิ่งจำเป็นให้แก่ นักเรียนที่ขาดแคลน ตลอดจนควรกำหนดแนวทางในการระดมทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายในท้องถิ่นเพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพการศึกษา
3. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เกี่ยวกับการส่งเสริมให้ใช้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน และส่งเสริมให้สถานศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรและให้บริการด้านต่าง ๆ แก่ชุมชน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด
2. ควรศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด
3. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารสถานศึกษาพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด

บรรณานุกรม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). แนวทางการดำเนินงานการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการศึกษา.

กรุงเทพฯ : กระทรวงฯ.

กัลยากร มั่นถาวรวงศ์. (2548). “บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร”, วารสารวิชาการ. 14 (57) : 11.

ขวัญเรือน ชนะศัตรู. (2549). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน ในจังหวัดชลบุรี.

วิทยานิพนธ์ คศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

จันทร์ธานี สงวนนาม. (2549). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : นีลพอยส์.

จินตวิทย์ เกษมสุข. (2554). การสื่อสารกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จำเนียร คามัง. (2548). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2 อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). อุตรดิตถ์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

ถวิล จันทรชนะ. (2548). “หลักการจัดการสมัยใหม่”. วารสารวิชาการ. 31 (8) : 7.

ทวีศักดิ์ แก้วพิพัฒน์. (2550). การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2550). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. กรุงเทพฯ : วี อินเตอร์ พรินท์.

ธีระ รุณเจริญ. (2553). สภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ.

ธีรพงษ์ แก้วหาญ. (2548). กระบวนการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง. พิมพ์ครั้งที่ 4. ขอนแก่น : คลังนานาวิทยา.

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. (2547). วิธีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : ศักดิ์โสภารพิมพ์.

- นิรุต คีตพิน. (2549). การศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน : กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนโป่งนก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). ฅพบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- บวรศักดิ์ อูวรรณโณ และถวิลวดี บุริกุล. (2548). ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.
- เบญจรงค์ แสงสุกวาว. (2551). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษาโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). อุบลราชธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- บุญทัน นามศิริ. (2548). การศึกษาบทบาทและการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). สุรินทร์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- ประเมิน ทองพรวง. (2553). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- “พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551,” (1 พฤศจิกายน 2557). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 16 ตอนที่ 125 ก. หน้า 19.
- ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม. (2557). แลหน้าเศรษฐกิจสังคมไทย. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.thailabour.org/thai/news/47120601.html>. 25 มกราคม 2557.
- มะลิกามาศ เสงี่ยมแก้ว. (2550). การนำเสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). นครสวรรค์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- มธุรดา ศรีรัตน์. (2557). การบริหารแบบมีส่วนร่วม. (ออนไลน์). แหล่งที่มา <http://gotoknow.org/b/pg/mathu/334443>. 10 พฤษภาคม 2557.
- ขงยุทธ เกษสาคร. (2550). การพัฒนาบุคคลและการฝึกอบรม. กรุงเทพฯ : วิ.เจ ฟรินดิง.
- รุ่ง แก้วแดง. (2548). ปฏิรูปการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : มติชน.
- วันวิสา ยังช่วย. (2556). หลักการบริหารการศึกษา. (ออนไลน์). แหล่งที่มา <http://www.gotoknow.org/posts/349868>. 10 พฤษภาคม 2557.

วิโรจน์ สารัตนะ. (2548). การบริหารสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ.

สมเดช สีแสง. (2547). คู่มือการบริหารโรงเรียนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามพ.ร.บ. การศึกษา
แห่งชาติ. ชัยนาท : ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมายและพัฒนามาตรฐาน
วิชาชีพครู.

สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. (2553). คู่มือแนวทางการดำเนินงานของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. จันทบุรี : สำนักงานฯ.

_____. (2557). ข้อมูลสารสนเทศ จำนวนครู และนักเรียน ปีการศึกษา 2557. จันทบุรี : สำนักงานฯ.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. (2553). แนวทางการดำเนินงานตาม
บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. จันทบุรี : สำนักงานฯ.

_____. (2557). ข้อมูลสารสนเทศ จำนวนครู และนักเรียน ปีการศึกษา 2557. จันทบุรี : สำนักงานฯ.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. (2554). คู่มือปฏิบัติงานของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. ตราด : สำนักงานฯ.

_____. (2557). ข้อมูลเพื่อการวางแผนบริหารงานบุคคล แสดงปริมาณนักเรียน อัตรากำลัง
ข้าราชการครูตามเกณฑ์ ก.ค. ใหม่. ตราด : สำนักงานฯ.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เขต 2. (2553). คู่มือการปฏิบัติงานคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. ตราด : สำนักงานฯ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). คู่มือการปฏิบัติงานคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.

_____. (2551). แนวทางการดำเนินงานการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ :
สำนักงานฯ.

_____. (2552). แนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : กระทรวงฯ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2549). แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ
(พ.ศ. 2545-2549). กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานกฤษฎีกา. (ม.ป.ป.). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

- สุเทพ ไฝ่ล้อม. (2548). ความต้องการและการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุรัช ภิญโญชีพ. (2548). ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ปทุมธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- เสน่ห์ จัยโต. (2547). การบริหารนวัตกรรมแนวใหม่. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สน สุวรรณ. (2553). คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (ออนไลน์). แหล่งที่มา <http://suwanlaong.wordpress.com>. 10 พฤษภาคม 2557.
- อกิน รพีพัฒน์. (2547). การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนา. กรุงเทพฯ : ศูนย์การศึกษานโยบายสาธารณสุข.
- อรรณู แก้วทอง. (2550). การศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ชัยภูมิ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- อานนท์ นามเพ็ง. (2550). การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- Brittingham, K.V. (1998). "The Characterization of Successful School Family and Community Partnerships," **Dissertation Abstracts International**. 59 (5) : 1406.
- Cohen, J.M. and Uphoff, N.T. (1980). **Effective Behavior in Organizations**. New York : Richard D. Irwin.
- Fornaroff, A. (1980). **Community Involvement in Health System for Primary Health Care**. Geneva : World Health Organization.
- Hodgkinson, C. (1991). **Educational Leadership : The Moral Art**. Albany. New York : State University of New York.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities," **Education and Psychological Measurement**. 30 (3) : 607 – 610.
- Miller, E. H. (1996). "School Councils : The Reality and the Dream," **Proquest-Dissertation Abstracts**. 34(2) : 475.

Rideout, F. D. (1997). “School-Based Management for Small School in Newfoundland and Labrador,” **Dissertation Abstracts International**. 57 (8) : 348.

Steers, R.M. and Porter, L.W. (Eds.). (1991). **Motivation and Work Behavior**. 3 rd ed.
New York : McGraw-Hill.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รองศาสตราจารย์วราญา ภูเสตวงษ์	อาจารย์ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
2. ว่าที่ รท.กัมพล ผลพฤกษา	ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านแก้ว
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี
3. นายสมปอง พิริยนนทกุล	ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านหนองเสม็ด
อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี
4. นายพิรุติ บำรุงสวน	ประธานกรรมการสถานศึกษา
โรงเรียนบ้านหนองเสม็ด
อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี
5. นางสาวอรรษา บุญขรัตน์เสรี	ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนขลุงรัชดาภิเษก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ ๖๑๔๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
ตำบลท่าช้าง อำเภอเมือง
จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน รองศาสตราจารย์วรา ภูเสดวงษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวสุชดา แดงสุวรรณ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาทบทวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริย์มาศ สุขกสิ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดตามที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณารับเชิญ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยชนต์ ประดิษฐ์ศิลป์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ ศบ ๐๕๕๒.๑๓/ ๖ ๑๕๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
ตำบลท่าช้าง อำเภอเมือง
จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ว่าที่รท.กัมพล ผลพฤกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวสุชดา แดงสุวรรณ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาทบทวนกรณีศึกษาในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริย์มาศ สุขกลี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดตามที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณารับเชิญ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยชนต์ ประดิษฐ์ศิลป์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๓๕๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๑๕๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
ตำบลท่าช้าง อำเภอเมือง
จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
เรียน นายสมปอง พิริยันทกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวสุชตา แดงสุวรรณ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริย์มาส สุขกลี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษารวบรวมขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณารับเชิญ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยชนด์ ประดิษฐ์ศิลป์)
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๓๕๔๖ ๑๐๖๑

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ ศร ๐๕๕๒.๑๓/ว ๑๕๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
ตำบลท่าช้าง อำเภอเมือง
จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายพิรุติ บำรุงสวน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวสุขดา แดงสุวรรณ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริย์มาส สุขกลี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษารวบรวมขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณารับเชิญ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยนงค์ ประดิษฐ์ศิลป์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๓๕๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ ๖๑๔๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
ตำบลท่าช้าง อำเภอเมือง
จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางสาวอริยา บุญรัตนเศรษฐ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเก็บโครงวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวสุชดา แดงสุวรรณ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาทบทวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริย์มาศ สุขกสิ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดตามที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษารว้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณารับเชิญ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยชนต์ ประคินฐศิลป์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศร ๐๕๕๒.๑๓/๑๕๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
ตำบลท่าช้าง อำเภอเมือง
จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วยนางสาวสุชดา แดงสุวรรณ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริย์มาศ สุขกลี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐศักดิ์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ในการนี้ จึงขอให้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) จำนวน ๓๐ ฉบับ กับบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๓๕๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศร ๐๕๕๒.๑๓/๑๕๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
ตำบลท่าช้าง อำเภอเมือง
จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วยนางสาวสุชดา แดงสุวรรณ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด มีความจำเป็นต้องนำเครื่องมือในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรในพื้นที่ของท่าน ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงขออนุญาตให้นางสาวสุชดา แดงสุวรรณ เข้าเก็บรวบรวมข้อมูล

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยณรงค์ ประดิษฐ์ศิลป์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๓๕๔๗ ๑๐๖๑

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด

2. แบบสอบถามฉบับนี้สำหรับสอบถาม ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด

ข้อมูลทั้งหมดผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ ไม่กระทบต่อตัวท่านแต่ประการใด และนำไปใช้เฉพาะการวิจัยในครั้งนี้นี้เท่านั้น ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถาม

นางสาวสุชตา แดงสุวรรณ
 นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างและทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ให้ตรงกับความเป็นจริง

1. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ปี
2. ขนาดของสถานศึกษา
 - () ขนาดเล็ก (นักเรียนตั้งแต่ 120 คนลงมา)
 - () ขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 121- 300 คน)
 - () ขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัด
ระยอง จันทบุรี และตราด

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โปรดอ่านรายละเอียด
เกี่ยวกับข้อความต่อไปนี้แล้วพิจารณาว่า ท่านมีความคิดเห็นต่อ ในการบริหารสถานศึกษาของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ให้
ตรงกับระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ตามคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยคะแนน
ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาระดับมาก
- 3 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

	การมีส่วนร่วม ในการบริหารสถานศึกษา	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
0	การปฏิบัติในการส่งเสริมสนับสนุน การดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษา		✓			

จากตัวอย่างข้อ 0 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษา
ประเด็นการปฏิบัติในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา มีระดับการมีส่วนร่วมใน
การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เป็นต้น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

	การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1	การกำหนดนโยบาย และแผนพัฒนาการศึกษา ของสถานศึกษา กำหนดนโยบาย เป้าหมายและทิศทางการพัฒนา คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา					
2	กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ด้านวิชาการ					
3	กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ด้านบุคลากร					
4	กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ด้านอาคารสถานที่					
5	กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ด้านกิจกรรมนักเรียน					
6	การให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปี ของสถานศึกษา การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีจากเอกสาร และแหล่งความรู้ต่าง ๆ					
7	การให้ข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผน แผนปฏิบัติการประจำปี					
8	การแสดงความคิดเห็นให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำ แผนปฏิบัติการประจำปี					
9	การพิจารณาความสอดคล้องของแผนปฏิบัติการ ประจำปีกับธรรมนูญสถานศึกษา					
10	การพิจารณาถึงความเป็นไปได้และความเหมาะสม เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การดำเนินงานของกิจกรรม ที่ระบุไว้					

	การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
11	การให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตร การมีส่วนร่วมในการพิจารณาการจัดเนื้อหาวิชา ที่สอนในสถานศึกษาให้เหมาะสมและสอดคล้อง กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรในสถานศึกษา					
12	การมีส่วนร่วมในการพิจารณาการจัดทำหลักสูตร ของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการ ของท้องถิ่น					
13	การมีส่วนร่วมให้ความเห็นชอบในการจัดทำ หลักสูตรของสถานศึกษา					
14	การให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำหลักสูตรของ สถานศึกษา					
15	การให้ความเห็นชอบสาระหลักสูตรท้องถิ่นที่ สถานศึกษาจัดทำขึ้น					
16	การกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนของ สถานศึกษา การกำหนดวิธีการและระยะเวลาในการกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนร่วมกับสถานศึกษา					
17	การกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติ การของสถานศึกษาด้วยเครื่องมือและ วิธีการ ที่หลากหลาย					
18	การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่สถานศึกษาและให้ ความช่วยเหลือสนับสนุนในการดำเนินงานของ สถานศึกษาให้เป็นไปตามแผนและมีการพัฒนา อย่างต่อเนื่อง					

	การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
19	การสนับสนุนการดำเนินการให้นักเรียนในเขตพื้นที่บริการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง					
20	การสนับสนุนช่วยเหลือนักเรียนขาดแคลนทุนทรัพย์ให้ได้เรียนจนจบหลักสูตร					
21	การส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนในเขตพื้นที่บริการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง การมีส่วนสนับสนุนให้เด็กนักเรียนในเขตพื้นที่บริการได้เข้าเรียนในสถานศึกษา					
22	การจัดหาทุนการศึกษาให้แก่เด็กนักเรียนที่ขาดแคลน					
23	การจัดหาอุปกรณ์การศึกษาและสิ่งจำเป็นให้แก่ผู้เรียนที่ขาดแคลน					
24	การจัดหาแหล่งเรียนรู้และส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยวิทยากรท้องถิ่น					
25	การกำหนดแนวทางในการระดมทรัพยากรต่างๆ ทั้งภายนอกและภายในท้องถิ่นเพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
26	การส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็กนักเรียนดูแลนักเรียน และนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ การสนับสนุนให้เด็กพิการได้มีการเรียนร่วมกับเด็กปกติในสถานศึกษา					
27	การดูแลและจัดให้เด็กในชุมชนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญาอารมณ์ สังคม ให้ได้รับการศึกษาในสถานศึกษา					
28	การส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาแก่เด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเป็นรายบุคคล					

	การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
29	การส่งเสริมให้สถานศึกษานำทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการศึกษา					
30	การประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ					
31	การจัดการบริหารของสถานศึกษา การมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานวิชาการของสถานศึกษา					
32	การมีส่วนร่วมในการจัดหาและผลิตสื่อเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในสถานศึกษา					
33	การมีส่วนร่วมในการจัดหาและกำหนดวิธีการบริหารการใช้งบประมาณของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ					
34	การมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการตรวจสอบติดตามและประเมินผลการใช้งบประมาณของสถานศึกษา					
35	การมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาครูและบุคลากรอื่นในสถานศึกษาและส่งเสริมให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง					
36	การส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อเสริมสร้าง พัฒนาการของนักเรียน การหารายได้และทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา					
37	การส่งเสริมและสนับสนุนให้นักวิทยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นในการพัฒนาสถานศึกษา					

	การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
38	การส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมที่สืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นตามความเหมาะสม					
39	การส่งเสริมการจัดกิจกรรมของสถานศึกษาให้มีการยกย่องเชิดชูเกียรติภูมิปัญญาท้องถิ่นตามความเหมาะสมและโอกาสอันควร					
40	การประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา					
41	การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน การส่งเสริมให้สถานศึกษาร่วมกับชุมชนองค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการศึกษาและพัฒนาท้องถิ่น					
42	การส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรและให้บริการด้านต่าง ๆ แก่ชุมชน					
43	การส่งเสริมให้สถานศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน					
44	การส่งเสริมให้ใช้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน					
45	การประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา					
46	การให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา การเสนอแนะให้สถานศึกษาปรับปรุงรายงานผลการดำเนินงานประจำปี					

	การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
47	การให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษาก่อนเผยแพร่ต่อสาธารณชน					
48	การให้ข้อมูลต่าง ๆ แก่สถานศึกษาในการจัดทำรายงานการดำเนินงานประจำปีแก่สถานศึกษา					
49	การให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปี ก่อนเสนอต่อสาธารณชน					
50	การพิจารณาแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะกรรมการของสถานศึกษา					
51	การแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะกรรมการ การเสนอแนะในการพิจารณาแต่งตั้งที่ปรึกษาของสถานศึกษา					
52	การเสนอแนะในการพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา					
53	การแต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดทำร่างนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา					
54	การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี					
55	การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะกรรมการการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา					
56	การปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา การให้ความช่วยเหลือสถานศึกษาปฏิบัติงานตามที่สถานศึกษาได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัด					

	การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
57	การสนับสนุนและร่วมมือกับสถานศึกษาในการปฏิบัติงานตามที่สถานศึกษาได้รับมอบหมาย					
58	การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้น					
59	การให้ความร่วมมือในทุกกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญต่าง ๆ ของสถานศึกษา					
60	การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ในการสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ					

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ง

คำดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 27 ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามการมีส่วนร่วมในการบริหาร
สถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
การกำหนดนโยบาย และแผนพัฒนา									
การศึกษาของสถานศึกษา									
1	กำหนดนโยบาย เป้าหมายและทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
2	กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาด้านวิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
3	กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาด้านบุคลากร	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
4	กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาด้านอาคารสถานที่	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
5	กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาด้านกิจกรรมนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
การให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา									
6	การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีจากเอกสารและแหล่งความรู้ต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
7	การให้ข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
8	การแสดงความคิดเห็นให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
9	การพิจารณาความสอดคล้องของแผนปฏิบัติการประจำปีกับธรรมนูญสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ค่าแปลผล
		1	2	3	4	5			
10	การพิจารณาถึงความเป็นไปได้และความเหมาะสมเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การดำเนินงานของกิจกรรมที่ระบุไว้	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
การให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตร									
11	การมีส่วนร่วมในการพิจารณาการจัดเนื้อหาวิชาที่สอนในสถานศึกษาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรในสถานศึกษา	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
12	การมีส่วนร่วมในการพิจารณาการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
13	การมีส่วนร่วมให้ความเห็นชอบในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
14	การให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
15	การให้ความเห็นชอบสาระหลักสูตรท้องถิ่นที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
การกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา									
16	การกำหนดวิธีการและระยะเวลาในการกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนร่วมกับสถานศึกษา	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
17	การกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
18	การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่สถานศึกษาและให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามแผนและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
19	การสนับสนุนการดำเนินการให้นักเรียนในเขตพื้นที่บริการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง	+1	0	+1	+1	+1	+3	0.80	ใช้ได้
20	การสนับสนุนช่วยเหลือนักเรียนขาดแคลนทุนทรัพย์ให้ได้เรียนจนจบหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
การส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนในเขตพื้นที่บริการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง									
21	การมีส่วนสนับสนุนให้เด็กนักเรียนในเขตพื้นที่บริการได้เข้าเรียนในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
22	การจัดหาทุนการศึกษาให้แก่เด็กนักเรียนที่ขาดแคลน	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
23	การจัดหาอุปกรณ์การศึกษาและสิ่งจำเป็นให้แก่ผู้เรียนที่ขาดแคลน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
24	การจัดหาแหล่งเรียนรู้และส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยวิทยากรท้องถิ่น	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
25	การกำหนดแนวทางในการระดมทรัพยากรต่างๆทั้งภายนอกและภายในท้องถิ่นเพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ค่า แปล ผล
		1	2	3	4	5			
การส่งเสริมให้มีการพัฒนาศักยภาพนักเรียนดูแล นักเรียน และนักเรียนที่มีความสามารถ พิเศษ									
26	การสนับสนุนให้เด็กพิการได้มีการเรียน ร่วมกับเด็กปกติในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
27	การดูแลและจัดให้เด็กในชุมชนที่มีความ บกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ให้ได้รับการศึกษาใน สถานศึกษา	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	
28	การส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัด การศึกษาแก่เด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ ได้รับการพัฒนาเป็นรายบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	
29	การส่งเสริมให้สถานศึกษานำทรัพยากรและ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการศึกษา	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	
30	การประเมินผลการดำเนินงานของ สถานศึกษาในด้านต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	
การจัดการบริหารของสถานศึกษา									
31	การมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐาน วิชาการของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	
32	การมีส่วนร่วมในการจัดหาและผลิตสื่อเพื่อ พัฒนาการเรียนการสอนในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	
33	การมีส่วนร่วมในการจัดหาและกำหนด วิธีการบริหารการใช้งบประมาณของ สถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ค่า แปล ผล
		1	2	3	4	5			
34	การมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการ ตรวจสอบติดตามและประเมินผลการใช้ งบประมาณของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
35	การมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาครู และบุคลากรอื่นในสถานศึกษาและส่งเสริม ให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
การส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อ เสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียน									
36	การหารายได้และทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของ สถานศึกษา	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
37	การส่งเสริมและสนับสนุนให้นักวิทยากร และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการพัฒนา สถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
38	การส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมที่สืบ สานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของ ท้องถิ่นตามความเหมาะสม	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
39	การส่งเสริมการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา ให้มีการยกย่องเชิดชูเกียรติภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามความเหมาะสมและโอกาสอันควร	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
40	การประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานของ สถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง สถานศึกษากับชุมชน									
41	การส่งเสริมให้สถานศึกษาร่วมกับชุมชน องค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาการศึกษาและพัฒนาท้องถิ่น	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
42	การส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษา เป็นแหล่งวิทยากรและให้บริการด้านต่าง ๆ แก่ชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
43	การส่งเสริมให้สถานศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
44	การส่งเสริมให้ใช้สถานศึกษาเป็นแหล่ง เรียนรู้ของชุมชน	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
45	การประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานของ สถานศึกษา	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
การให้ความเห็นชอบรายงานผลการ ดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา									
46	การเสนอแนะให้สถานศึกษาปรับปรุง รายงานผลการดำเนินงานประจำปี	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
47	การให้ความเห็นชอบรายงานผลการ ดำเนินงานของสถานศึกษาก่อนเผยแพร่ต่อ สาธารณชน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
48	การให้ข้อมูลต่าง ๆ แก่สถานศึกษาในการ จัดทำรายงานการดำเนินงานประจำปีแก่ สถานศึกษา	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
49	การให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปี ก่อนเสนอต่อสาธารณชน	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
50	การพิจารณาแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะกรรมการของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
การแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะกรรมการ									
51	การเสนอแนะในการพิจารณาแต่งตั้งที่ปรึกษาของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
52	การเสนอแนะในการพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
53	การแต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดทำร่างนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
54	การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
55	การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะกรรมการการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
การปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา									
56	การให้ความช่วยเหลือสถานศึกษาปฏิบัติงานตามที่สถานศึกษาได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัด	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
57	การสนับสนุนและร่วมมือกับสถานศึกษา ในการปฏิบัติงานตามที่สถานศึกษาได้รับ มอบหมาย	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
58	การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษา จัดขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
59	การให้ความร่วมมือในทุกกิจกรรมเนื่อง ในวันสำคัญต่าง ๆ ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
60	การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ในการสนับสนุน กิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้

ภาคผนวก จ
คำอธิบายจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 28 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1) การกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา		2) การให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษา	
1.	0.94	1.	0.61
2.	0.87	2.	0.88
3.	0.85	3.	0.60
4.	0.89	4.	0.86
5.	0.62	5.	0.68
3) การให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตร		4) การกำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา	
1.	0.75	1.	0.58
2.	0.73	2.	0.76
3.	0.64	3.	0.39
4.	0.86	4.	0.59
5.	0.53	5.	0.59
5) การส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง		6) การส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธินักเรียนดูแลนักเรียนและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ	
1.	0.68	1.	0.55
2.	0.92	2.	0.69
3.	0.94	3.	0.76
4.	0.49	4.	0.89
5.	0.39	5.	0.42

ตาราง 28 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
7) การบริหารจัดการของสถานศึกษา		8) การส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อ เสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียน	
1.	0.51	1.	0.88
2.	0.66	2.	0.55
3.	0.94	3.	0.73
4.	0.43	4.	0.68
5.	0.61	5.	0.71
9) การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง สถานศึกษากับชุมชน		10) การให้ความเห็นชอบรายงานผลการ ดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา	
1.	0.73	1.	0.62
2.	0.64	2.	0.39
3.	0.86	3.	0.32
4.	0.43	4.	0.69
5.	0.58	5.	0.76
11) การแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะกรรมการ		12) การปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย จากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา	
1.	0.89	1.	0.60
2.	0.42	2.	0.68
3.	0.58	3.	0.88
4.	0.60	4.	0.44
5.	0.94	5.	0.76

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด อยู่ระหว่าง 0.32-0.94
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด เท่ากับ 0.98

ประวัติย่อผู้วิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นางสาวสุชดา แดงสุวรรณ
วัน เดือน ปีเกิด	27 สิงหาคม 2526
สถานที่เกิด	จังหวัดยะลา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 35/2 หมู่ 9 ตำบลปากล่อ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	ลูกจ้างไปรษณีย์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ที่ทำการไปรษณีย์ นาประดู่ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2542	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนผดุงประชา จังหวัดยะลา
พ.ศ. 2545	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นต้น วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา จังหวัดยะลา
พ.ศ. 2547	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนบริหารธุรกิจสากล
พ.ศ. 2549	ศิลปศาสตรบัณฑิต ศศ.บ. (การทรัพยากรมนุษย์) มหาวิทยาลัยทักษิณ จังหวัดสงขลา
พ.ศ. 2553	ประกาศนียบัตรบัณฑิต ป.บัณฑิต (วิชาชีพครู) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
พ.ศ. 2558	ครุศาสตรมหาบัณฑิต ค.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี